

Romséké Pol viyaan nyéngaa

Taale ani kundi ma vé

Pol néma gaayé Rommba tékwa Jisasna jémbaamba yaalan du dakwat ye vé muké mawulé yate wa ani nyéngaa viyaandén. Dé mawulé yandén, ye dele yaré yaré naae kukmba ye Spenmba du dakwat Jisas Kraiské kundi kwayémuké. Pol ani nyéngaa kaapamba wandékwa Jisas Kraiské, Jisasna jémbaamba yaalan du dakwana yapatéké waak.

Pol Rommba tékwa Jisas Kraisna jémbaamba yaalan du dakwat anga wandén, “Wuné Gorale kundi bulte dat apapu waatakuwutékwa, gunat yé kun yandénngé.” Watake kukmba ani nyéngaa wambukundi kaapa yandén. Yate anga wandén, “Nané Jisaské yékunmba vékulakate déku kundiké, ‘Yi wan wanana wa,’ naate, wungat male yamunaae, wa nané yéku yapaté yakwa du dakwa tékanangwa Gotna ménimba.” (Rom 1:17). Pol anga wandén. Akwi du dakwa, de Judasé, nak gaayé du dakwa waak wan de akwi kapéremusé yandarén wa. Wanngé Got sémbéraa yate de Satanna taambamba kéraakandékwa. Jisas Kraiské yékunmba vékulakakwa du dakwa, wa Got de kéraandu Gotna nakurak kémba wa yaalakandakwa.

Got du dakwa rasét Satanna taambamba kéraandu, wa de kulémawulé kéraae kulé du dakwa wa yatékandakwa. Gotna Yaamambi deku mawulémba randu wa Got dele wa yarékandékwa. Yaré ndu kapéremusé, kiyaaandakwa yapaté waak, déké katik apamama yaké dé. Sapta 5-8mba Pol Gotna apakundina wambukundiké, Gotna Yaamambiké waak wa wandékwa. Gotna Yaamambina mayé apa Jisaské yékunmba vékulakakakwa du dakwana mawulémba awula yandékwanngé wa wandékwa.

Sapta 9-11mba Pol néma vakmi nakngé wa wandékwa. Pol dékét dé Juda du wa. Talimba Got Judasat wa wakandéngndén de dékét déku du dakwa témuké. Wandéka némaamba Judasé Jisaské kuk kwayéendarén. Yandaka nak gaayé du dakwa némaamba wa Jisasna jémbaamba yaaalandarén. Yaalandaka de Judasé yamba yaalandakwe wa. Yandaka Pol anga wandén, “Wan dékét Judasé sépélak wa yandarén. De Got det yakwate yandékwa wani néma muséké yékunmba yamba vékuséknakwe wa.” Naandén. Wunga yandaka Pol anga vékulakaréndén. Kukmba de Judasé waak yaae yaalakandakwa, Jisasna jémbaamba.

Ani nyéngaa kundi wasékéyakngé yate Pol wandékwa, Jisas Kraisna jémbaamba yaalan du dakwa yéku yapaté yandaréngé. Némaamba kundi wa

wandékwa nak du dakwaké mawulé yamban yapatéké. Gotna jémbaa kurkale yamban yapatéké waak, Gavmanna kundi vékute wandékwa pulak yamban yapatéké waak, nak du dakwat kurkwe kéraakwemban yapatéké waak wa wandékwa.

Pol déku jémbaaké kundi kwayéndékwa

1 ¹Wuné Pol, Kraisa Jisasna jémbaa yakwa du, gunat nyéngaamba wawutékwa. Guné Rommba tékwa du dakwa, gunéké wa ani nyéngaamba wawutékwa. Got wunat wa wakandéngndén, déku kundi kure yéte du dakwat yékun yaké yandékwa kundi kwayéwuténngé.

²Talimba Got déku yémba kundi kwayétan dunyansat wa anga wandén, “Wuné wuna du dakwat yékun yakawutékwa. Yi wan wanana wa. Guné det wunga ma wangunék.” Naandén. Wunga wandéka wa wani kundi viyaatakandarén déku nyéngaamba. ³Wani yéku kundi wate Got déku nyaanngé wa wandén. Déku nyaan wan nana Néman Du Jisasa Kraisa wa. Dé képmaana du pulak téké yandékwanngé, taakwa nak wa dé kéraalén. Kéraaléka talimba tan néma du Devitna kémba wa yaalandén. ⁴Déku mawulé Gotna mawulé pulak téndéka Got apamama yate wandéka wa dé kiyaae kwaae nakapuk taamale waarapndén. Taamale waarapndéka anga vékuséknangwa. Dé Gotna nyaan wa.

⁵Got wandéka Jisasa Kraisa wunéké sémbéaraa yate wunat yékun yandéka déku kundi kure yaakwa du a téwutékwa. Tété déku yémba déku kundi kwayéwutékwa, akwi képmaamba tékwa du dakwa déké yékunmba vékulakate déku kundi yékunmba vékute wandékwa pulak yandarénngé. Gunat waak kundi kwayéwuténngé wa Got mawulé yandékwa. ⁶Gunat waak Got wa waandén, guné Jisasa Kraisa du dakwa téngunénngé.

⁷Guné Rommba tékwa du dakwa, gunat wawutékwa. Got gunéké néma mawulé yate wandéka guné déku du dakwa téngunénga gunat wawutékwa. Nana aapa Got gunéké sémbéaraa yate gunat yékun yate, yéku mawulé kwayéte, Néman Du Jisasa Kraisa wunga male yandu guné yékunmba tékangunéngwa. Gorét wunga waatakuwutékwa.

Pol Rommba tékwa du dakwa véké mawulé yandén

⁸Taale wuné ani kundi wakawutékwa. Akwi képmaamba tékwa du dakwa kundi bulte vékundakwa guné Jisasa Kraiské yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naangunénga. Wunga yandaka wuné gunéké vékusékte Gorale Jisasa Kraisa yémba bulte Gorké mawulé tawulé yate déku yé kavérékwutékwa. ⁹Wuné wuna mawulémba apamama yate déké jémbaa yatépékawutékwa. Déku jémbaa yate déku nyaanngé Gotna yéku kundi kwayéwutékwa. Wuné déké jémbaa yate dale kundi bulte dat waataku-pékawutékwa. Yi wan wanana wa. Got

wunga wa vékusékdékwa. ¹⁰Wuné dat waatakute ani muséké waak dat waatakuwutékwa. Ani sapak dé mawulé yate gunéké yaaké yawutékwa yaambu kutmunaandu, wa yaae guné vékawutékwa.

¹¹Guné véké néma mawulé yate wa dat wunga waatakuwutékwa. Guné véte gunale kundi bulwutu Gotna Yaamambi gunat mayé apa kwayéte guna mawulé yékun yandénngé, wa mawulé yawutékwa. Gotna Yaamambi guna mawulé yékun yandu guné Gotna jémbaa kuttépékaa-ngunénngé, wa mawulé yawutékwa. ¹²Dé wunga yandu guné Gorké yékunmba vékulakate, wuna mawulat yékun yangunu, wuné Gorké yékunmba vékulakate guna mawulat yékun yawutu nané akwi yéku mawulé vékute Gotna jémbaa kuttépékaa-kanangwa. Wunga mawulé yawutékwa.

¹³Guné wunale Jisas Kraisna jémbaamba yaale wuna aanyé waayéka nyangengu pulak tékwa du dakwa, guné yékunmba vékusék-ngunénngé wa mawulé yawutékwa. Wuné gunéké yémuké, késépéri apu wa wawutén. Wawutéka musé nak wuna yaambu taakatépéndéka yamba yéwutékwe wa. Nak gaayémba yatéte wa wamba tékwa du dakwat Jisas Kraisna kundi kwayéwutéka de déké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naatake dale nakurakmawulé yate yékunmba yaténdakwa. Guné waak wunga yangunénngé, wuné yaae déku kundi gunat kwayéké wa mawulé yawutékwa. ¹⁴Got wunat wa wakandéngndén, wuné Jisas Kraisna kundi akwi du dakwat kwayéwuténggé. Wandéka wuné Grikna kundimba bulte nyéngaa vékwa du dakwat, Grikna kundimba bulkapuk yate yékéyaakmba tékwa du dakwat waak, yékunmba vékusékgwa du dakwat, vékusékgapuk yakwa du dakwat waak, det akwi Jisas Kraisna kundi kwayéké wa mawulé yawutékwa. ¹⁵Yate guné Rommba tékwa du dakwat waak wani kundi kwayéké wa néma mawulé yawutékwa.

Got Jisas Kraiské wandékwa kundi, wan déku mayé apa wa

¹⁶Wuné Jisas Kraisna kundiké mawulé yawutékwa. Yate wani kundi kwayéké wa néma mawulé yawutékwa. Got wani kundi wate, dé déké yékunmba vékulakakwa du dakwat rakarka yate det yaavan kurkapuk yate déku gaayét kure yéké yandékwa mayé apa wa nanat wakwasnyéndékwa. Déké yékunmba vékulakakwa Juda du dakwat wa taale kure yéndén. Bulaa déké yékunmba vékulakakwa nak gaayé du dakwat waak kéraae kure yéndékwa.

¹⁷Got Jisas Kraiské yéku kundi wate nanat wakwasnyéndékwa, du dakwa déku ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa téké yandakwanngé. De Jisas Kraiské yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naamunaae, wa de déku ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa tékandakwa. Wani yaambu male wa kwaakwa. Déku ménimba yéku

yapaté yakwa du dakwa téké yéngangwa yaambu nak waak yamba kwaae wa. Wani yaambuké Gotna nyéngamba ani kundi wa kwaakwa: Gorké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naakwa du dakwa de dale apapu apapu yékunmba rapéka-kandakwa. Got wani du dakwat wakandékwa, “Guné wunéké yékunmba vékulakate wuna kundiké, ‘Yi wan wanana wa,’ naatake wa wuna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa téngunéngwa.” Naakandékwa Got.

Akwi du dakwa Gorét wa kuk kwayéndarén

¹⁸Wani muséké wa vékuséknangwa. Got akwi kapérandi muséké kalik yate, wani muséké rakarka yate, yandarén kapérandi musé det yakataké yate, déku mawulé nanat wa wakwasnyéndékwa. Wani muséké kundi ras waak wakawutékwá. Gorké kuk kwayékwá du dakwa, kapérandi musé yakwa du dakwa, de wunga kapérandi musé yate wa déku kundi taakatépéndakwa. Taakatépétake Gotna kundiké vékuséknangpak yate yamba yékunmba téndakwe wa. ¹⁹Got wani kapérandi yapatéké rakarka yandéka wa vékuséknangwa. Got jémbaa yate déku yapaté yamba paakundékwe wa. Yate akwi du dakwat wakwasnyéndéka wa de akwi déké vékuséknandarén. Vékusékte kapérandi musé wayéka yatépékandaru, wa dé det yandarén wani kapérandi musé waambule yakata-kandékwa.

²⁰Talimba Got akwi musé yandén sapak du dakwa de nyét, kékmaa, yandén akwi nak musé waak véte, déku yapaté raské wa vékuséknandarén. Bulaa waak wani musé véte déku yapaté raské wa vékuséknandakwa. Déku yapaté yamba véndakwe wa. Déku mayé apa apapu apapu rapékandéka wa dé akwi néma duwat taalékére deké néma du wa randékwa. Wunga randékwanngé vékapuk yate, yandén musé véte wa wunga randékwanngé vékuséknandakwa. Vékusékte Gorét anga katik waké daré, “Nané ménéké yamba vékuséknangwe wa.” Wunga katik waké daré. Yandén akwi musé véndakwanmba.

²¹De Gorké vékusékte anga wamunaandaru, “Got wan nana Néman Du wa.” Wunga wamunaandaru, wan yékun wa. Wunga yamba wandakwe wa. Yate de déku yé yamba kavéréknandakwe wa. Yate yéku yapaté yandénngé mawulé yamba yandakwe wa. Deku mawulé waangété yandéka, du ganngumba yé yaayatéte yékunmba vékulakakapak yandakwa pulak, wa de yamba yékunmba vékulakandakwe wa. ²²Yate wandakwa, “Némaamba muséké wa vékuséknangwa.” Wunga wate wa waangété yandarén. ²³Yate apapu apapu rapékakwa du Gorké kuk kwayéte wa papungorét waatakundakwa. Rapékakapak yakwa du pulak, api pulak, baalé waasa pulak, kaambe pulak, wunga dunyansé yan musat wa waatakundakwa.

Késpulak nakpulak kapérandi yapaté

²⁴Wunga yandaka Got de yaasékandéka wa deku kapérandi mawulé vékute wa nak du dakwale deku sépémba nékéti yandakwa musé

yandakwa. ²⁵Anga wanangwa, “Nana Néman Du Got wa randékwa. Yi wan wanana wa. Papungot wan paapu yakwa musé wa.” Naanangwa. De Gorét kuk kwayéte papungorké mawulé yandarén. Yate akwi musé yan du Gotna yé kavérékngapuk yate, déké jémbaa yakapuk yate, wa Got yan muséké jémbaa yate wani muséna yé kavérékndarén. Got wan yékun wa. Nané déku yé apapu apapu ma kavérékngwak. Yi wan wanana wa.

²⁶De wunga Gorét kuk kwayéndaka Got de yaasékandéka deku kapérandi mawulé vékute deku sépémba nékéti yandakwa musé wa yandakwa. Yate dakwa de Got kwayéndén yapaté yaasékatake duwale kwaamuké kalik yate nak dakwale male kwaaké wa mawulé yandakwa. ²⁷Du waak kapérandi mawulé vékute dakwale kwaamuké kalik yate duwale kwaaké wa mawulé yandakwa. Deku mawulé yaa pulak yaandéka duké male néma mawulé yate deku sépémba nékéti yandakwa musé yaké wa mawulé yandakwa. Wunga yandaka yandakwa kapérandi yapaté deku mawulé, deku sépat waak, wa yaavan kutndékwa. Wani kapérandi yapaté deku mawulé deku sépat waak yaavan kurké yandékwanngé, Got talimba wa wandén.

²⁸De wunga yate Gorké vékusékte dat kuk kwayéndaka Got det wa kuk kwayéndén. Kwayéndéka de deku kapérandi mawulé vékute kapérandi yapaté male wa yandakwa. ²⁹⁻³¹Yandaka deku mawulémba kapérandi mawulé wa vékulékén. Vékuléke téndéka anga késpulak nakpulak kapérandi musé yandakwa. Nak du dakwana muséké jaambindakwa, nak du dakwaké kapérandi mawulé yandakwa, nak du dakwana muséké kapére mawulé vékundakwa, du dakwat viyaandék-ndakwa, waaru waariyandakwa, nak du dakwat paapu yandakwa, nak du dakwat yaavan kurké mawulé yandakwa, nak du dakwaké kapérandi kundi bulndakwa, nak du dakwaké papukundi wandakwa, Gorét kuk kwayéte déku maama téndakwa, nak du dakwat waarundakwa, deku kapmang dekét deku yé kavérékndakwa, yandarén muséké mawulé yate némaanmba wandakwa, kapérandi musé ras waak yaké vékulakandakwa, deku aasa aapana kundi vékukapuk yandakwa, yéku yapaté yamuké yamba vékuséknakwe, wandakwa pulak yamba yandakwe wa, nak du dakwaké yamba mawulé yandakwe, nak du dakwaké yamba sémbéraa yandakwe, wunga kapérandi musé wa yandakwa. ³²Wunga yakwa du dakwa anga vékuséknakwe. Got wa wandén, wani du dakwa yandarén kapérandi musé det waambule yakatandu de kapérandi taalémba yarépéka-ndarénngé. Wunga vékusékte de wani kapérandi musé yaasékakapuk yate wani kapérandi musé wa wayéka yatépéka-téndakwa. Wani kapérandi musé male yamba yandakwe wa. Anga waak yandakwa. Nak du dakwa wani kapérandi musé yandaka det wandakwa, “Wan wanana. Yékun wa yangunéngwa.” Naandakwa.

Got kot vékukwa néma du rate yékun yakandékwa

2 ¹Anga wangunéngwa, “Nak du dakwa wan kapérandi musé yapékatékwa du dakwa wa. Got yandarén kapérandi musé det

waambule yakata-kandékwa.” Naangunéngwa. Guné wani kundi waké yambak. Guné waak de yakwa kapérandi musé yangunéngwa wa. Guné wani kundi nak du dakwaké wate wa gunéké waak wa wangunéngwa. ²Anga vékuséknangwa. Got wani kapérandi musé yakwa du dakwat yandarén kapérandi musé yakatandékwa yapaté wan yékun wa. Wunga wa vékuséknangwa.

³Ma vékulakangunék. Guné nak du dakwa yan kapérandi muséké det waarute guné waak wani kapérandi musé yangunu, Got gunat waaruké dé, kapuk yénga pulak yaké dé? Gunat waarute yangunén kapérandi musé gunat waak wa waambule yakata-kandékwa. ⁴Anga vékusék-ngunéngwa. Got gunéké sémbéraa yate gunat yékun yandékwa. Yate yangunén kapérandi musé gunat bari waambule yakataké yamba vékulakandékwe wa. Wani muséké anga waké yambak, “Wan baka musé wa. Néma musé yamba wa.” Wunga wakapuk yate guna mawulémba anga ma wangunék, “Got nanéké sémbéraa yandékwa, nané yanangwa kapérandi musé yaasékananénngé.”

⁵Guné Gorké yékunmba vékulaka-kapuk yate wani kundi yamba wangunéngwe wa. Guné guna kapérandi mawulé vékute guna mawulémba apamama yate kapérandi musé wa yatépékanunéngwa. Yate yangunén kapérandi musé yaasékamuké kalik yangunéngwa. Yangunénga Got rakarka yandékwa. Guné kapérandi musé ras waak yamunaangunu, wa Got néma kot vékute néma du raké yakwa nyaa néma rakarka yate, yangunén akwi kapérandi musé gunat waambule yakatate ras waak wa waambule yakatakandékwa. Wani nyaa Got néma kot vékukwa néma du rate akwi du dakwa yan muséké vékute kundi wakandékwa. Wandu akwi du dakwa anga wakandakwa, “Déku kundi wan yékun wa. Dé yéku yapaté wa yandékwa.” Wunga wate déku jémbaaké vékusék-ngandakwa.

⁶Akwi du dakwat yandarén musé waambule kaatakandékwa. ⁷Du dakwa ras deku mawulémba apamama yate yéku musé yapékate Gorké yéngwa yaambumba yéndakwa. De déku du dakwa téte dale apapu apapu yékunmba rapékaké mawulé yate wa néma jémbaa yandakwa déké. Wunga yakwa du dakwat Got yéku musé kwayékatate wandu de dale yékunmba rapéka-kandakwa apapu apapu. ⁸Du dakwa ras deku sépéké male vékulakate Gotna kundiké kuk kwayéndakwa. Kwayéte kapérandi musé yate kapérandi yaambumba wa yéndakwa. Wunga yakwa du dakwat Got néma rakarka yate yandarén kapérandi musé waambule némaanmba yakatakandékwa. ⁹Dé wandu kapérandi musé yakwa du dakwaké kapérandi musé yaakandékwa. Juda du dakwaké néma kapérandi musé taale yaakandékwa. Yaandu nak gaayé du dakwaké waak kapérandi musé yaakandékwa. Yaandu de akwi apa tapa kaangél kurkandakwa.

¹⁰ Got yéku musé yakwa du dakwat yékun yakandékwa. Juda du dakwat némaamba yékun yakandékwa. Ye nak gaayé du dakwat waak yékun yakandékwa. Yandu deku mawulé yékunmba téndu de déku du dakwa téte dale nakurakmawulé yate yékunmba yatépékakandakwa. ¹¹ Got wunga yandéka wa vékuséknangwa. Got akwi du dakwat nakurak kundi male wa wandékwa. Juda du dakwat nakpulang kundi wate, nak gaayé du dakwat nakpulang kundi wate, wunga yamba yandékwe wa.

¹² De Judasé Moses wan apakundi vékusékte kapérandi musé yandarénggé, Got kot vékukwa néma du rate Moses wan apakundiké vékulakate deku kundi vékute, yandarén kapérandi musé det waambule yakata-kandékwa. Nak gaayé du dakwa Moses wan apakundi vékuséknangpak yate kapérandi musé ye wa Moses wan apakundiké vékulaka-kapak yate lambiyak-ngandakwa. Gorale katik rapékaké daré.

¹³ Anga vékuséknangwa. Moses wan apakundi vékute wandén pulak yakwa du dakwa Gotna ménimba yéku musé yakwa du dakwa tékandakwa. Moses wan apakundi baka vékukwa du dakwa Gotna ménimba yéku musé yakwa du dakwa katik téké daré.

¹⁴ Nak gaayé du dakwa de Moses wan apakundi yamba vékusék-ndakwe wa. Yate deku mawulé vékute Moses wandén pulak wa yandarén. Yandaka anga vékuséknangwa. Apakundi nak deku mawulémba wa tékwa. Téndéka de Moses wan apakundi vékusék-ngapak yate deku mawulémba tékwa kundi vékute wa Moses wandén pulak yandakwa. ¹⁵ Nané det véte anga vékuséknangwa. Got déku apakundi deku mawulémba wa wandén. Wandéka deku mawulé det anga wandékwa, “Ani musé yate yéku musé yangunéngwa. Wani musé yate kapérandi musé wa yangunéngwa.” Wani muséké vékusék-ndarénggé deku mawulé det wa wandékwa.

¹⁶ Anga vékuséknangwa. Got néma kot yaké yakwa nyaa deku mawuléké vékulaka-kandékwa. Wani nyaa dé wandu Jisas Kraisa kot vékukwa néma du rate, du dakwa paakundarén mawulé, paakute yandarén muséké waak kundi wakandékwa. Wuné Jisas Kraisa kundi du dakwat kwayéte, dé wunga yaké yandékwanngé wa wawutékwa.

Judasé wandarén, “Moses wan apakundi nanat yékun yakandékwa”

¹⁷ Guné ras Juda du dakwa téte gunékét guna yé kavérékte anga wangunéngwa, “Nané Juda du dakwa a. Nané Moses wan apakundi vékute wa Gotna du dakwa ténangwa.” ¹⁸ Wunga wate wa vékuséknangunéngwa, yangunénggé Got mawulé yandékwa wani jémbaaké. Yangunénga nak du gunat Moses wan apakundiké yakwasnyéndaka wa vékusék-ngunéngwa. Kamu musé dé yéku musé? Kamu musé dé kapérandi musé? Wunga vékulake wa vékusék-ngunéngwa.

¹⁹⁻²⁰ Yate guna mawulémba anga wangunéngwa, “Nané Moses wan apakundiké yékunmba wa vékuséknangwa. Vékusékte Gotna

kundi akwiké wa yékunmba vékuséknangwa. Vékusékte ménimbo duké yaambu wakwasnyéndakwa pulak yate, wa yékéyaakmba tékwa du dakwat Gotna kundiké yakwasnyé-kanangwa. Yaa vérékte gannumba kaalékwa pulak yate, nané yékéyaakmba tékwa du dakwana mawulat yékun yakanangwa. Yananu de Gorké yékunmba vékuséknandakwa. Yékéyaakmba tékwa du dakwat, makal nyambalé pulak téte vékusékngapuk yakwa du dakwat waak nana kundiké yakwasnyé-kanangwa, de nané pulak téndarénngé.” Naangunéngwa.

²¹Wunga wate nak du dakwat guna kundiké yakwasnyéte kamuké guné vékusékngapuk yo? Guné wunga yate kapérandi yapaté wa yangunéngwa. Nak du dakwat anga wangunéngwa, “Guné sél yaké yambak.” Naate wa sél yangunéngwa. ²²Det anga wangunéngwa, “Guné nak du dakwale kapérandi musé yaké yambak.” Naate wa nak du dakwale kapérandi musé yangunéngwa. Det wangunéngwa, “Guné papungorké kuk ma kwayéngunék.” Naate wa papungorét waatakundakwa gaamba wulaae wa musé sél yangunéngwa. ²³Guné Moses wan apakundiké anga wangunéngwa, “Wan yéku kundi wa. Gotna yé kavéréknangwa kundi wa.” Naate wa wani apakundiké kuk kwayéngunéngwa. Guné Gotna apakundiké kuk kwayéte déku jémbaa wa yaavan kutngunéngwa. ²⁴Guné Judasé wunga yangunéngwanngé ani kundi Gotna nyéngaamba wa kwaakwa: Nak gaayé du dakwa yangunéngwa kapérandi musé véte Gorké kapérandi kundi wate dat wasélékndakwa.

Got sépé sékundakwanngé vékulaka-kapuk yate mawuléké wa vékulakandékwa

²⁵Kundi ras waak wakawutékwa, Got Mosesét wandéka Moses wan apakundiké, guné Judaséke waak. Guné makal nyambalé yaréngunénga wa, “Gotna du wa,” naate guna sépé sékudarén. Guné Moses wan apakundi vékute wandén pulak yamunaangunu, wan yékun wa. Guné wunga yate Gotna du wa téngunéngwa. Yi wan wanana wa. Guné Moses wan apakundiké kuk kwayémunaae, wa nak gaayé du sépé sékukapuk yandarén du pulak wa téngunéngwa. De Gorké vékusékngapuk yate Gotna du tékapuk yandakwa pulak, wa guné Moses wan apakundiké kuk kwayéte Gotna du yamba téngunéngwe wa.

²⁶Nak gaayémba téte sépé sékukapuk yandarén du de Moses wan apakundi vékukapuk yate, baka vékusékte, Moses wandén pulak yate, wa Gotna ménimba déku du tékandakwa. Wunga téte Gotna ménimba Juda du sépé sékudarén du pulak wa tékandakwa. Yi wan waak wan wanana wa. ²⁷Wunga téte sépé sékukapuk yandarén dunyansé, Moses wandén pulak yate yéku yapaté yandaru, yaké yandakwa yéku yapaté guné sépé sékwan Juda du yaké yangunéngwa yapatat wa taalékéra-kandékwa.

Guné Moses wan apakundi guna nyéngaamba kwaandéka véte wani kundiké vékusékte wani apakundiké kuk wa kwayéngunéngwa. Wani wawutén kundiké ma vékulakangunu.

²⁸Gotna duké vékulakate wa wunga wawutékwa. Guné Judasé anga wangunéngwa, “Akwi Juda dunyansé wan Gotna du wa. Deku aasa aapa Juda du dakwa téndarénmba wa de waak Juda du wa téndakwa. De akwi Got Mosesét wandéka Moses wan apakundi vékusékndaka wa deku sépé sékundarén. De akwi nana apakundi wa vékundakwa.” Naangunéngwa. Wunga wangunénga a wawutékwa: Yamba yé wa. ²⁹Gotna du wan anga yakwa du wa. De Gorké yékunmba vékulakandaka Gotna Yaamambi deku mawulémba wa randékwa. Rate wa watakandékwa, de Gotna du téndarénngé. Gotna Yaamambi kure rakwa du wa Gotna du téndakwa. Got deku sépéké yamba vékulakandékwe wa. Got kwayéndén Yaamambiké wa vékulakandékwa. Gotna Yaamambi kure rakwa duké Got anga wandékwa, “De wuna yéku du wa.” Wunga wandéka nak du Gotna Yaamambi deku mawulémba randékwanngé vékusékngapuk yate, wa deku yé yamba kavérékndakwe wa.

Got déku kundi katik yaasékaké dé

3 ¹Du nak kalmu anga waké dé? “Got wani duké wunga wandékwanngé vékulakate, wuné ménat anga waatakuwutékwa: De Juda du téndakwanngé, kamu yéku musé dé Got det yandéka daré yéku du téte daré nak yéku duwat taalékérak? De Gotna du téndarénngé de Judana apakundi vékute deku sépé sékundaka wani muséké kamu yéku musé dé Gotmba yaalak?”

²Dé wunga wandu dat anga wakawutékwa, “Wani muséké késpulak nakpulak yéku musé wa yaalan. Wani muséké taale gunat anga wakawutékwa. Guné Judasé, Got gunat male wa déku nyéngaa kwayéndén, guné déku nyéngaaké kurkale vévéte nak du dakwat déku kundi kwayéngunéngé.” Naakawutékwa.

³Wunga wawutu kalmu anga waké dé? “Det wa kwayéndén. Yi wan wanana wa. Anga vékuséknangwa. Judasé ras déké yékunmba vékulakakapuk yate déku kundi wa yaasékandarén. Wunga vékusékte kalmu anga waké nané? Got wan kundi kalmu Got yaasékaké dé?”

⁴Wani du wunga wandu dat anga wakawutékwa: “Yamba yé wa. Wunga katik waké nané. Akwi du dakwa paapu yamunaandaru, wa nané wayéka vékusék-nganangwa. Got paapu yamba yandékwe wa. Wandékwa pulak wa yakandékwa. Wandén kundi katik yaasékaké dé. Wunga vékusék-nganangwa. Gotna yapatéké du nak Gotna nyéngaamba ani kundi wa viyaatakandén:

Méné Got waménu du dakwa vékute wakandakwa, ‘Yi wan wanana wa. Déku kundi wan yéku kundi wa.’

Wunga wandaru nak du dakwa kot vékukwa néma duwat ménéké wandaru méné waménu ména kundi deku kundit wa taalékéra-kandékwa.”

⁵Wani du kalmu nakapuk wate kápmaamba tékwa duna kapérandi mawulé vékute anga waké dé? “Nané Judasé Gotna kundi yaasékatake kapérandi musé yamunaanunu, wa nak du nanat véte wakandakwa, ‘Got wan yéku du wa. Kapérandi musé yandakwa pulak, kapérandi musé yamba yandékwe wa. Yéku musé male wa yapékandékwa.’ Wunga wandaru, wan yékun wa. Nané wunga kapérandi musé yate Gotna jémbaa wa wakwasnyéngwa. Wakwasnyé-nangwanngé Got yananén kapérandi musé nanat waambule yakatandu, wan kapérandi yapaté wa.” Naakandékwa.

⁶Dé wunga wamunaandu, wa dat wakawutékwa, “Yamba yé wa. Got yéku yapaté male wa yandékwa. Dé kapérandi musé waambule yakatakupuk yamunaae, wa akwi du dakwaké kot vékukwa néma du katik raké dé.”

⁷Wani du kalmu nakapuk wate anga waké dé? “Nané paapu yamunaanunu, wa nak du nanat véte anga wakandakwa, ‘Got papukundi yamba bulndékwe wa. Dé yéku kundi wakwa du wa. Yi wan wanana wa. Wandén kundi katik yaasékaké dé. Dé wani dunyansé yan pulak paapu yamba yandékwe wa. Nané déku yé ma kavérékngwak.’ Naakandakwa. De wunga wamunaandaru, wan yékun wa. Nané papukundi wate Got wan yéku kundi wa wakwasnyéngwa. Yate Gorét wa yékun yanangwa. Got wunga yanangwanngé vékulaka-kapuk yate yananén kapérandi musé waambule yakata-munaandu, wan kapérandi yapaté wa. Yéku musé yaalandénngé wa kapérandi musé yakanangwa.” Naaké dé?

⁸Wani du wunga wamunaandu, wa dat wakawutékwa, “Yamba yé wa. Wunga waké yambak.” Naakawutékwa. Du ras paapu yate anga wandakwa, “Pol nanat kundi kwayéndékwa, nané kapérandi musé yananu yéku musé yaalandénngé.” Wunga wate paapu yandarénngé vékulakate Got wunga wakwa du dakwat wunga yandarén kapérandi musé waambule yakata-kandékwa. Wan yéku yapaté wa.

Yéku yapaté yakwa du taakwa nak yamba te wa

⁹Kalmu wani du nakapuk wate anga waké dé? “Waménén kundiké vékulakate ménat waatakuwutékwa. Nané Judasé Gotna ménimba yéku musé yakwa du dakwa ténanga nak gaayé du dakwa Gotna ménimba kapérandi musé yakwa du dakwa daré to, kapuk?”

Dé wunga wamunaandu dat anga wakawutékwa: Yamba wa. Wani muséké wa wawutén. Juda du dakwa, nak gaayé du dakwa, akwi du dakwa deku mawulémba kapérandi mawulé wa tékwa. Téndéka deku kapérandi mawulé vékute wa kapérandi musé yandakwa. ¹⁰Wani

kapérandi mawulé vékukwa du dakwaké Gotna nyéngaamba ani kundi wa kwaakwa:

Yéku musé yakwa du taakwa nak yamba te wa.

De akwi kapérandi musé wa yandakwa.

11 Akwi du dakwa vékusékngapuk yate Gotna kundit wa kuk kwayéndakwa.

Gorké mawulé yakwa du taakwa nak yamba te wa.

12 Akwi du dakwa Gorké yéndakwa yaambu wa yaasékandarén. Yaasékatake de akwi kapérandi musé yakwa du dakwa wa téndakwa.

Du dakwa yéku musé yaké yamba mawulé yandakwe wa.

Akwi du dakwa kapérandi musé yaké wa mawulé yandakwa.

13 Du kiyaandéka rémtake kukmba lévéraandaka wani kwaawumba yaalakwa wani yaama pulak, wa bulndakwa kundi wunga wa kapérandi yakwa.

De papukundi wate paapu yandakwa, nak du dakwat.

Duwat tikwa kaambe det yaavan kutndakwa pulak, wa bulndakwa kundi nak du dakwana mawulé yaavan kutndékwa.

14 Kapérandi kundi déku mawulémba wa vékuléke tékwa.

Téndéka de rakarka yate késpulak nakpulak kapérandi kundi male wa bulndakwa.

15 Nak du dakwat viyaandéknge bari yeyé yaayandakwa.

16 Yeyé yaayate téndakwa akwi taalémba du dakwat yaavan kutte deku mawulé waak wa yaavan kutndakwa.

17 Nak du dakwale nakurakmawulé yate yékunmba témuké yamba vékuséknakwe wa.

18 Gorké vékulakakapuk yate déku yé yamba kavéréknakwe wa.

19 Wani kundi Gotna nyéngaamba wa viyaatakandarén, nané Gotna apakundi yékunmba vékukwa du dakwaké. Nané akwi kapérandi musé yakwa du dakwa ténangwanngé, vékusék-nanénnge, wa de wunga viyaatakandarén. Nané wunga vékusékte, Got néma kot vékute néma du raké yandékwa sapak, nané akwi déku ménimba téte déku kundi vékute déku kundi kaataké yapatikanangwa. 20 Nané ani kępmaamba tékwa akwi du dakwa Gotna apakundi vékute anga vékuséknangwa. Nané akwi kapérandi musé wa yanangwa. Yate Moses wan apakundi vékute wandén pulak yate, Gotna ménimba yéku musé yakwa du dakwa téké wa yapatinangwa. Wunga vékuséknangwa.

Kraiské yékunmba vékulakate wa Gotna ménimba yéku musé yakwa du dakwa tékandakwa

21 Bulaa nané Gotna ménimba yéku musé yakwa du dakwa ténanénnge, dé yaambu nak nanat wa wakwasnyéndén. Wani yaambu wan Moses

wan apakundi vékunangwa yaambu yamba yé wa. Talimba Moses, Gotna yémba kundi kwayétan dunyansé waak nanat wani yaambuké wa wandarén. ²²⁻²³Wani yaambu wan anga wa. Nané Jisas Kraiské yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naananu, wa Got wandu nané déku ménimba yéku musé yakwa du dakwa tékanangwa. Juda du dakwa, nak gaayé du dakwa, nané akwi kapérandi musé wa yananén. Yate Gorale tékapuk yate apakmba wa ténangwa. ²⁴Ténanga dé nanéké sémbéraa yate nanat baka yékun yate anga wandékwa, “Krais Jisas kiyaae guné Satanna taambamba kéraandéka déké yékunmba vékulakate bulaa wuna ménimba yéku musé yakwa du dakwa wa téngunéngwa.” Naandékwa.

²⁵Got wandéka wa Krais Jisas gaaye kiyaandén, déku nyéki yananén kapérandi musé yasnyéputindénngé. Yandu Got nanat katik rakarka yaké dé. Kiyaandénngé nané déké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naananu Got nanat nakapuk rakarka katik yaké dé. Déku yéku yapatéke wa vékuséknangwa. Talimba Got du dakwa yan kapérandi musé det waambule yakataké mawulé yamunaae, wa yandarén kapérandi musé det waambule yakatakatik dé. Wunga yakapuk yate wa kaavéréndén. Krais Jisas yananén kapérandi muséké kiyaandénngé watake bulaa nanat déku yéku yapaté wa wakwasnyéndékwa. ²⁶Krais Jisas yananén kapérandi muséké kiyaandéka bulaa anga vékuséknangwa. Got yéku yapaté male wa yandékwa. Yandéka nané Jisaské yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naananga wa nanat anga wandékwa, “Guné wuna ménimba yéku musé yakwa du dakwa wa téngunéngwa.” Naandéka wunga wa vékuséknangwa.

²⁷Ma vékungunék. Wani muséké vékusékte nané nana yé katik kavérékné nané. Kamuké wuté wunga wak? Nané nana kapmang nanékét Moses wan apakundi vékute wandékwa pulak apamama yate, Gotna ménimba yéku musé yakwa du dakwa katik téké nané. Nané Jisaské yékunmba vékulakananu Got déku kapmang wandu wa déku ménimba yéku musé yakwa du dakwa tékanangwa. Wanngé vékulakate wa wunga wawutén. ²⁸Anga vékuséknangwa. Nané Moses wan apakundi vékute Gotna ménimba yéku musé yakwa du dakwa ténanénngé, Got katik waké dé. Nané Jisaské yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naananu, wa Got wandu nané déku ménimba yéku musé yakwa du dakwa tékanangwa. Wanngé vékusékte wa wunga wawutén.

²⁹Ma vékulakangunék. Got wan Judaséna néma du male dé, kapuk dé wan nak gaayé du dakwana néma du waak sékét dé? Got wan nak gaayé du dakwana néma du waak wa. Dé akwi képmaamba tékwa du dakwana néma du wa. ³⁰Got wan nakurak male wa. Dé nakurak kundi wandékwa akwi du dakwat. Judasé Krais Jisaské yékunmba vékulakate

déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naandaru, wa Got deké anga wakandékwa, “Yéku musé yakwa du dakwa wa.” Naakandékwa. Nak gaayé du dakwa Krai Jisaské yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naandaru, wa Got deké waak anga wakandékwa, “Yéku musé yakwa du dakwa wa.” Naakandékwa. ³¹Dé wunga waké yandékwanngé vékulakate, anga katik waké nané, “Nané Krai Jisaské yékunmba vékulakate déku kundiké, ‘Yi wan wanana wa,’ naate, wa Gotna apakundit kuk kwayéngangwa.” Wunga katik waké nané. Nané Krai Jisaské yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naate, wa Gotna apakundi yékunmba vékunangwa.

Got Abrahamngé wandén, “Yéku musé yakwa du wa.”

4 ¹Bulaa nané Judasé nana gwaal waaranga maandéka bakamu Abrahamngé vékulaka-kanangwa. Dé kamu yandéka dé Got dat yékun yak? Wani muséké wakawutékwa. ²Dé néma jémbaa yandénngé Got déké, “Yéku musé yakwa du wa,” naamunaandu, wa dékét déku kapmang déku yé kavérékte yéku musé yakatik dé. Got Abrahamna jémbaaké vékulaka-kapuk yandéka, wa dé Gotna ménimba tété déku yé kavérékngé yapatikndén. ³Wani muséké Gotna nyéngaamba ani kundi wa kwaakwa: Abraham Gorké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naandéka wa Got déké anga wandén, “Dé yéku musé yakwa du wa.” Naandén.

⁴Ma vékulakangunék. Nana du, nak duké jémbaa yandéka wa dé déku jémbaaké yéwaa kwayéndékwa. Kwayéndéka kéraandéka anga yamba wanangwe wa, “Déké sémbéraa yate wa yéwaa kwayéndékwa.” Wunga wakapuk yate wa anga wanangwa, “Yandén jémbaa wa kaatandékwa.” Naanangwa. ⁵Guné wani muséké vékulakate bulaa ani muséké ma vékulaka. Kapérandi musé yan du dakwa Gotna ménimba yéku musé yakwa du dakwa téndarénngé, Got déku kapmang dékét wa wandékwa. Dé wunga wakwa du wa. Dé wunga yandéka nané déku ménimba yéku musé yakwa du dakwa témuké, yananén jémbaaké yamba vékulakanangwe wa. Nané déku ménimba yéku musé yakwa du dakwa témuké, déké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naanangwa. Wunga yananga wa nanat wandékwa, “Bulaa guné wuna ménimba yéku musé yakwa du dakwa wa téngunéngwa.” Naandékwa.

⁶⁻⁸Talimba yatan du Devit waak wani muséké wa wandén. Gotna nyéngaamba anga viyaatakandén:

Néman Du Got du dakwana kapérandi mawulé kurure yandarén
kapérandi musé yasnyéputindénngé wani du dakwa mawulé
tawulé yénga yandaru.

Dé yandarén kapérandi muséké vékulaka-kapuk yandu de mawulé
tawulé yénga yandaru.

Wunga viyaatakandéka anga vékuséknangwa. Du dakwa Gotna ménimba yéku musé yakwa du dakwa témuké, yandarén jémbaaké vékulakakapuk yate, déké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naakwa wani du dakwa mawulé tawulé yénga yandaru.

⁹Nané yékunmba ma vékulakakwak. Nané Devit viyaatakan kundi vékute sépé sékunderén Juda duké male nané vékulako, kapuk sépé sékukapuk nak gaayémba yaan duké waak nané vékulako? Nané sépé sékukapuk nak gaayémba yaan duké waak vékulakanangwa. De waak mawulé tawulé yénga yandaru. Anga vékuséknangwa. Abraham Gorké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naandéka wa Got déké wandén, “Yéku musé yakwa du wa téndékwa wuna ménimba.” Naandén Abrahamngé.

¹⁰Yani sapak dé Got wunga wak? Abrahamna sépé sékunderén sapak dé, kapuk déku sépé sékukapuk yandarén sapak dé? Wan déku sépé wayéka sékukapuk yandarén sapak wa wandén.

¹¹Taale Gorké yékunmba vékulakandéka wa Got anga wandén, “Wuna ménimba yéku musé yakwa du wa téndékwa.” Naandén. Wunga wandéka wani sapak Abrahamna sépé yamba sékundakwe wa. Kukmba wa déku sépé sékunderén. Nak du véte anga wandarénggé, “Abraham Gorké yékunmba vékulakate Gotna ménimba yéku musé yakwa du wa téndékwa. Yi wan wanana wa. Bulaa wani muséké wa vékuséknangwa.” Wunga wandarénggé wa déku sépé sékunderén. Abraham talimba wunga yandéka de sépé sékukapuk yandaka Gorké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naakwa du de anga wandakwa, “Nané Abraham vékulakan pulak, Gorké yékunmba vékulakananga wa Abraham wan nana gwaal waaranga maandéka bakamu wa.” Naandakwa. Wani duké Got anga wandékwa, “Wunéké yékunmba vékulakate wuna ménimba yéku musé yakwa du wa téndakwa.” Naandékwa.

¹²Nana gwaal waaranga maandéka bakamu Abraham, déku sépé sékukapuk yandarén sapak Gorké yékunmba vékulakandén pulak, wa nana sépé sékunderén du, nané Gorké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naanangwa. Naate wa nané waak anga wanangwa, “Nané Abraham Gorké yékunmba vékulakandén pulak, Gorké yékunmba vékulakananga wa Abraham wan nana gwaal waaranga maandéka bakamu wa.” Naanangwa.

**Got déké yékunmba vékulakakwa du dakwaké wa wandén
déku ménimba yéku musé yakwa du dakwa téndarénggé**

¹³Talimba Got Abrahamét anga wandén, “Wuné akwi kápmaa kwayékawutékwa, ménat, ména gwaal waaranga maandéka bakamat waak. Yi wan wanana wa.” Naandén. Wani kundi wate Abraham Moses wan apakundi vékute wandén pulak yandénggé, Got yamba

vékulakandékwe wa. Wani kundi wate Got vékulakandén, Abraham déké yékunmba vékulakate déku ménimba yéku musé yakwa du téndékwanngé.

¹⁴Du dakwa ras anga wandakwa, “Nané Moses wan apakundi vékute wandékwa pulak yananu, wa Got nanat wandén musé tiyaakandékwa.” Wunga wandaru wunga yakwa du dakwat Got kwayémunaandu, wa anga wakatik nané, “Nané Gorké yékunmba vékulakananu, wan baka musé wa. Got wan kundi wan baka kundi wa.” ¹⁵Wunga katik waké nané. Nané Gotna apakundi vékute, wandékwa pulak yaké mawulé yate, wani kundiké kuk kwayénanu Got yananén kapérandi muséké wa rakarka yakandékwa. Yate yananén kapérandi musé nanat waambule yakatakandékwa. Nanat katik yékun yaké dé. Moses wani apakundi wakapuk yamunaandu wa wani apakundiké katik vékusékngré nané. Yananu nanéké anga katik waké daré, “Moses wan apa kundiké wa kuk kwayéndakwa.” Wunga katik waké daré.

¹⁶Wani kundiké vékulakate anga vékuséknangwa. Du dakwa Gorké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naandaru Got, det wandén pulak, wa det yékun yakandékwa. Yandarén yéku muséké vékulaka-kapuk yate, wa mawulé yandékwa pulak yate det yékun yakandékwa. Yate Abrahamna akwi gwaal waaranga maandéka bakamat yékun yakandékwa. Yi wan wanana wa. Moses wan apakundi vékute wandén pulak yate Gorké yékunmba vékulakakwa du dakwa, Moses wan apakundi vékukapuk yate Abraham pulak Gorké yékunmba vékulakakwa du dakwa, nané akwi Abrahamna gwaal waaranga maandéka bakamu ténanu, wa Got wandén pulak nanat yékun yakandékwa.

¹⁷Nanat yékun yaké yandékwanngé ani kundi Gotna nyéngaamba wa kwaakwa: Got Abrahamét anga wandén, “Wuné wawutu méné némaamba képmaamba tékwa du dakwana gwaal waaranga maandéka bakamu tékaménéngwa.” Naandén. Wani kundi vékute anga vékuséknangwa. Gotna ménimba wa Abraham wan nané Gorké yékunmba vékulakakwa du dakwana gwaal waaranga maandéka bakamu wa. Dé Gorké yékunmba vékulakandéka wa Got dat wani kundi wandén. Got wan dé kiyaan du nakapuk taamale waarapndarénngé wakwa du wa. Got wan rakapuk yan musé yaalandénngé wakwa du wa.

¹⁸Got Abrahamét anga wa wandén, “Ména gwaal waaranga maandéka bakamu némaamba wa tékandakwa.” Naandéka Abraham déku kundi vékute anga wandén, “Wandén pulak, wuna gwaal waaranga maandéka bakamu némaamba tékandakwa. Yi wan wanana wa.” Wunga watake anga yamba wandékwe wa, “Wuné nyambalé kéraakapuk ye aanyapa yawutén wa. Yénga pulak wuna gwaal waaranga maandéka bakamu némaamba téké daré? Wan papukundi wa wandékwa.” Wunga wakapuk yate nyambaléké baka kaavéréndén. ¹⁹Déku kwaaré 100 pulak yandéka

wa dé aanyapa ye kiyaaké yakwa du pulak yaréndéka, wa déku taakwa Sara aanyapa ye nyaan kéraakapuk yaréléka dé wani muséké yamba vékulakandékwe wa. Gorké wayéka yékunmba vékulakate Got wan kundi wandén pulak sékérékndénngé wa kaavéréndén. ²⁰⁻²¹ Kaavéréte anga yamba wandékwe wa, “Aané nyaan kéraakapuk ye bari kiyaakatékwa.” Wunga wakapuk yate Gotna yé kavérékte anga wandén, “Got wunat wa wandén, wuna gwaal waaranga maandéka bakamu némaamba téké yandakwanngé. Got nana Néman Du rate apa tapa wa yandékwa. Wandén pulak wa yakandékwa. Yi wan wanana wa. Déku kundi sékérékndu wuné apamama ye nyaan kéraakawutéka. Yi wan wanana wa.” Naandén. Wunga watake Gorké yékunmba vékulakate wa déku kundi wandén pulak sékérékndénngé kaavéréndén. ²² Dé Gorké yékunmba vékulaka-pékaréte déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naandéka Got déké wa wandén, “Dé wuna ménimba yéku musé yakwa du wa.”

²³ Wunga wandéka wani kundi wa kwaakwa Gotna nyéngaamba. Wani kundi Abrahamngé male yamba wandékwe wa. ²⁴⁻²⁵ Wani kundi nanéké waak wa wandékwa. Got nana Néman Du Jisasét wandéka wa gaaye yananén kapérandi muséké kiyaandén. Kiyaandéka nané Gotna ménimba yéku musé yakwa du dakwa ténanénngé, Got wandéka wa nakapuk taamale waarapndén. Waarapndénngé, nané Abraham yan pulak Gorké yékunmba vékulakate, déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naananu, wa dé Abrahamngé wandén pulak, nanéké waak anga wakandékwa, “De wunéké yékunmba vékulakate wuna ménimba yéku musé yakwa du dakwa wa téndakwa.” Naakandékwa.

**Got wa wandékwa, “Wuna ménimba yéku musé
yakwa du dakwa wa téndakwa”**

5 ¹ Nané Jisas Kraisma jémbaamba yaalan du dakwa Gorké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naananga Got nanéké anga wandékwa, “Wuna ménimba yéku musé yakwa du dakwa wa téndakwa.” Naandékwa. Wunga wandékwanngé vékulakate, anga yakanangwa. Nana Néman Du Jisas Kraisma nanéké kiyaee yananén kapérandi mawulé kururéndénngé, wa Gorale nakurakmawulé yapékate yékunmba tékanangwa. ² Jisas Kraisma nanéké kiyaandéka nané déké yékunmba vékulakananga Got yananén yéku muséké vékulaka-kapuk yate nanéké sémbéraa yate nanat baka yékun yandéka nané déku du dakwa ténanangwa. Tété mawulé tawulé yate, déku gaayémbe dale apapu apapu yékunmba yarépékaké yanakwanngé wa kaavéréngwa.

³ Kapérandi musé nanéké yaandu wani sapak waak yéku mawulé vékute mawulé tawulé yapéka-kanangwa. Ani muséké wa vékusékanangwa. Kapérandi musé nanéké yaandu nané nana mawulémba

apamama yate kurkale ténanu, wa nana mawulé apamama ye yékunmba tékandékwa. Téndu Jisas Kraiské katik kuk kwayéké nané. ⁴Kapérandi musé nanéke yaandu nana mawulé apamama ye yékunmba téndu, wa Gotna mawulé nanéke yékun yakandékwa. Yandu, déku kundi sékérékndu nané dale yékunmba yarépékananénngé, wa kaavérékanangwa. Wunga vékusékte mawulé tawulé yakanangwa. ⁵Nané baka katik kaavéréké nané. Anga wa vékusék-nangwa. Got nanéke néma mawulé wa yandékwa. Dé nanéke kuk katik kwayéké dé. Déku Yaamambi nanat tiyaandéka wa nana mawulémba wulaae randéka Gotna mawuléké vékuséknangwa. Vékusékte wa kaavéré-kanangwa.

⁶Talimba nané apamama yakapuk yananga Got wan sapak Krais yaae wa nané déku kundi vékukapuk yan du dakwaké kiyaandén. ⁷Ma vékulaka. Du nak dé kapérandi musé yakapuk yakwa duwat yékun yamuké kiyaaké dé kapuk? Kalmu dé yéku musé yakwa duwat yékun yamuké apamama yate déké kiyaaké dé? ⁸Nané yéku musé yakwa du dakwa tékapuk yate kapérandi musé yakwa du dakwa ténanga wa Krais nanat yékun yamuké wa nanéke kiyaandén. Got nanéke néma mawulé yate wandéka wa Krais nanéke kiyaandén. Got wunga watake wa nanat wakwasnyéndékwa, dé nanéke néma mawulé yandékwanngé.

⁹Krais kiyaandéka déku nyéki yananén kapérandi musé yasnyéputindéka Gotna ménimba yéku musé yakwa du dakwa a ténangwa. Krais nanéke wunga yatake anga waak yakandékwa. Dé nanat yékun yandu Got yananén kapérandi muséké rakarka yate, yananén kapérandi musé nanat katik yakataké dé. Yi wan wanana wa. ¹⁰Talimba Gotna maama ténanén sapak, Gotna nyaan kiyaandéka bulaa nané Gotna maama tékapuk yate wa Gorale nakurakmawulé yate kurkale ténangwa. Wunga téte anga kurkale vékuséknangwa. Gotna nyaan taamale waarape rapékate nanat yékun yandu, Got yananén kapérandi muséké rakarka yate, wani musé nanat katik waambule yakataké dé. ¹¹Wunga vékusékte nané, nana Néman Du Jisas Krais nanéke kiyaandéka nané Gorale nakurakmawulé yate kurkale ténangwanngé vékulakate, nané Gorké mawulé tawulé yanangwa. Wani akwi muséké vékulakate, kapérandi musé nanéke yaandéka, wa yéku mawulé vékute Gorké mawulé tawulé yanangwa.

**Adam kapérandi musé yandéka wa kiyaandarén. Jisas
Krais nanat yékun yandénngé wa rapéka-kanangwa**

¹²Nané Gorké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naananga, Got nanéke, “Yéku musé yakwa du dakwa wa,” naandékwanngé vékulakate, anga vékuséknangwa. Talimba taale yaran du Adam kapérandi musé ye kiyaandéka déku kukmba yaae ani képmaamba tékwa akwi du dakwa déku gwaal waaranga maandéka

bakamu téte wa kiyaandarén. Kiyaandarénngé, nané akwi kapérandi musé ye nané waak akwi kiyaakanangwa. Wunga vékuséknangwa.

¹³ Got apakundi Mosesét wakapuk yandén sapak wa du dakwa kapérandi musé yandarén. Wani sapak de wani apakundiké vékuséknangapuk yate kapérandi musé yandaka Got anga yamba wandékwe wa, “De kapérandi musé yakwa du dakwa wa.” ¹⁴ Wunga wakapuk yate du dakwa kiyaandarénngé wa wandén. Adam yaran sapak du dakwa baka kiyaandaka, nak sapak kiyaandaka, nak sapak kiyaandaka, Moses yaran sapak waak wa kiyaandarén. Adam Gotna kundiké kuk kwayéndéka nak du dakwa Adam yan pulak yakapuk yate nakpulang kapérandi musé yandarén. De akwi wa kiyaandarén. Adamna yapaté nyaap pulak wa wakwasnyéndékwa kukmba yaaké yakwa du Jisas Kraiské.

¹⁵ Adam yan kapérandi musé, Got nanat baka yékun yakwa musé, wani musé wan musé vétik wa. Nakurak male musé yamba yé wa. Nakurak du Adam kapérandi musé yandéka némaamba du dakwa wa kiyaan. Got némaamba du dakwat baka yékun yate, deké kiyaandénngé Jisas Kraisé kwayéndéka, dé deké yéku musé male yate wa kiyaandén. Kiyaandéka nané némaamba du dakwa kurkale ténangwa.

¹⁶ Talimba nakurak du Adam kapérandi musé yandéka Got yandén kapérandi musé waambule yakatate du dakwaké anga wandén, “De kapérandi musé yakwa du dakwa wa.” Naandéka de akwi némaamba kapérandi musé yandarén. Yandaka bulaa Got nakpulang yapaté yate, deké kiyaandénngé Jisas Kraisé kwayéndéka kiyaandéka nanéké anga wandén, “De wuna ménimba yéku musé yakwa du dakwa wa.” Naandén Got.

¹⁷ Talimba wani nakurak du Adam kapérandi musé yandéka akwi du dakwa wa kiyaan. Bulaa Got yananén muséké vékulaka-kapuk yate, nanat baka yékun yate, néma musé nanat tiyaate, nanéké kiyaandénngé Jisas Kraisé wandénngé, nané némaamba du dakwa déku ménimba yéku musé yakwa du dakwa téte dale apapu apapu yékunmba tépékaa-kanangwa. Téte wa néma du dakwa vérékanangwa nak du dakwaké.

¹⁸ Talimba Adam kapérandi musé yandéka Got akwi du dakwa yan kapérandi musé det waambule yakataké wa wandén. Bulaa Jisas Kraisé yéku musé yandéka, nané Gotna ménimba yéku musé yakwa du dakwa téte dale apapu apapu yékunmba tépékaa-nanéngé, wa Got wandén. ¹⁹ Talimba nakurak du Gotna kundiké kuk kwayéndéka Got némaamba du dakwaké wa anga wandén, “De kapérandi musé yakwa du dakwa wa.” Naandén. Bulaa nakurak du Gotna kundi vékute wandén pulak yandéka wa Got wandén, nané némaamba du dakwa déku ménimba yéku musé yakwa du dakwa ténanéngé.

²⁰ Talimba Adam wunga yandéka kukmba Moses Gotna apakundi du dakwat wandén, de anga vékusék-ndarénngé. De kapérandi musé yate

Gotna apakundiké kuk kwayéndarén. De wunga vékusékte kapérandi musé yamba yaasékandakwe wa. De kapérandi musé ras waak yandaka Got det rakarka yakapuk yate, yandarén kapérandi musé kaatakapuk yate deké sémbéraa yate det baka wa yékun yandén.

²Talimba Adam kapérandi musé yandéka akwi du dakwa déku gwaal waaranga maandéka bakamu téte wa kiyaandarén. Bulaa Got yananén kapérandi musé kaatakapuk ye nanat baka yékun yate, nana Néman Du Jisas Krai nanéké kiyaandénngé nanéké anga wandékwa, “Wuna ménimba de yéku musé yakwa du dakwa wa.” Naandékwa. Wunga wandékwanngé, nané nak du dakwaké néma du dakwa rate apapu apapu dale yékunmba rapékakanangwa.

Kraisale wa kiyaananén

6 ¹Guné, wani muséké vékulakate anga guné wo? “Nané kapérandi musé yapékáténanu, wa Got kaatakapuk yate nanéké sémbéraa yate nanat baka yékun yapékandu nanéké sémbéraa yandékwa yapaté néman yakandékwa.” Wunga guné wo? ²Guné wunga wate, wa sépélak wa wangunéngwa. Wunga wamunaangunu, wa anga wakawutékwa: Yamba yé wa. Wunga waké yambakate. Nané kapérandi muséké kiyaae wani yapatéke kuk kwayénanén wa. Ye kapérandi musé nakapuk katik yaké nané.

³Talimba nané Krai Jisana yémba baptais kéraananéngé, ma vékulakangunék. Nané dale nakurakmawulé yate déku yémba baptais kéraate wa dé kiyaan pulak yate kiyaa pulak wa yananén. ⁴Kamuké wuté anga wak? “Kiyaa pulak wa yananén.” Ani muséké vékulakate wa wawutén. Talimba Krai kiyaandéka dé rémndaka nana aapa Got apa tapa yate wandéka wa nakapuk taamale waarapndén. Krai yan pulak wa yananén. Nané dale nakurakmawulé yate déku yémba baptais kéraate, wa kiyaa pulak yananga Got nanat rémndékwa pulak wa yandén, nané waak waarape kulémawulé kéraae yéku musé male yananéngé.

Nané Kraisale nakurakmawulé yate yarépéka-kanangwa

⁵Nané kiyaandén pulak yate dale kiyaa pulak wa yananén. Yatake anga vékuséknangwa. Dé nakapuk taamale waarapndén pulak, wa nané dale nakapuk taamale waarapkanangwa. Waarape kulémawulé kéraae yéku musé yate kurkale yarékanangwa. ⁶Wunga vékusékte anga waak vékuséknangwa. Talimba nana kapérandi muséké de Krai Jisasét takwemimba viyaae baangtakandarén. Yandaka Got wandéka nané déku jémbaamba yaale talimba yananén kapérandi muséké wa kuk kwayénanén. Kwayénanga nana kapérandi mawulé wa kiyaan. Kapérandi mawulé nana mawulémba nakapuk apamama katik yaké dé. Yate kapérandi musé katik yatépékaké naae, wa nané talimba yananén kapérandi muséké wa kuk kwayénanén. Wunga vékuséknangwa.

⁷Ani k pmaamba t te jémbaa yakwa duk  ma vékulakangunék. Jémbaa yakwa du kiyaandaru n ma du dek  nakapuk katik apamama yak  daré. Nan  wani jémbaa yakwa du pulak t te kapérandi muséké kuk kwayéte kiyaa pulak yananu kapérandi musé nanéké nakapuk katik apamama yak  d . ⁸Wani muséké vékulakate anga wanangwa, “Nan  Kraisale kiyaae wa dale taamale waarapkanangwa. Yate dale yékunmba yarépéka-kanangwa. Yi wan wanana wa.” Naanangwa.

⁹Wunga wate anga vékuséknangwa. Krai kiyaandéka Got wandéka wa nakapuk taamale waarapndén. Waarape nakapuk katik kiyaaké d . Du dakwa kiyaandakwa yapaté d k  nakapuk apamama yakapuk yandu wa nakapuk katik kiyaaké d . ¹⁰Talimba du dakwa yan kapérandi mus  yasny putik  we wa kiyaandén. Nakurak apu male wa kiyaandén. Kiyaandéka Got apamama yate wandéka nakapuk taamale waarape Gorale wa yarépékandékwa.

¹¹Wunga vékusékte anga ma wangunék, “Nan  kiyaa pulak ye kapérandi mawuléké kuk kwayétake kapérandi mus  nakapuk katik yak  nan . Yananu Got wandu nan  kulémawulé kéraae Krai Jisasale nakurakmawulé yate Gork  y ku jémbaa yate yékunmba yarépéka-kanangwa.” Wunga wate yékunmba vékulakate kapérandi mus  yakapuk yate yékunmba yarékangunéngwa.

¹²Wunga yaréte kapérandi mawuléké kuk kway ngunu kapérandi mawulé guna mawulémba nakapuk apamama katik yak  d . Yandu gun  kapérandi mawulé vékukapuk yate guna sépémba kapérandi mus  yak  yambak. ¹³Gun  kapérandi mus  yakapuk yamuké, guna maan, taamba, apa, s p maal mba t kwa akwi muséké, apamama ma yangunék. Gun  y ku mus  male yak  we wa wani muséké apamama yate guna s p , guna mawulé, guna s p maal mba t kwa akwi mus  Gor t ma kwayéngunék. Gun  kiyaan du dakwa pulak yaréngunénga Got wandéka wunga rangun n yapaté yaas katakake kulémawulé wa kéraangunén. Kéraae dale yékunmba yar p kangun ngwanng  vékulakate, wani mus  Gor t ma kwayéngunék. Kway ngunu Got wandu y ku mus  male yakangunéngwa. ¹⁴Bulaa Moses wan apakundi guna mawulémba apamama yakapuk yandéka Got gunéké sémbéraa yate gunat baka y kun yandéka wa yékunmba yar ngun ngwa. Kapérandi mawulé guna mawulémba nakapuk katik apamama yak  d .

Nan  y ku mus  male yamuké wa mawulé yanangwa

¹⁵Gun , Moses wan apakundi guna mawulémba apamama yakapuk yandéka Got gunat baka y kun yandéka yékunmba yatéte anga gun  wo? “Bulaa Moses wan apakundi nana mawulémba apamama yamba yandékwe wa. Wanngé nan  kapérandi mus  yananu, wa Got nanat katik waambule yakataké d .” Wunga gun  wo? Yamba y  wa. Wunga wak 

yambakate. Got gunat baka yékun yandénngé vékulakate kapérandi musé yaké yambak.

¹⁶Ani kundi ma vékungunék. Guné yi naate nak duké jémbaa yangunu, dé gunéké apamama yandu, guné déku jémbaa yakwa du dakwa téte, déku kundi vékute wandékwa pulak yakangunéngwa. Wani kundi vékute anga vékusék-ngunéngwa. Kapérandi mawulé guna mawulémba apamama yandu, guné kapérandi mawulé vékute wandékwa pulak yate, Satanna jémbaa yakwa du dakwa témunaate, wa kapérandi yaambumba yéte lambiyak-ngangunéngwa. Gorale katik yarépékaké guné. Got guna néma du randu, guné déku kundi vékute wandékwa pulak yate, déku jémbaa yakwa du dakwa témunaate, wa Gorké yéngangwa yaambumba yéte, déku ménimba yéku musé yakwa du dakwa wa tékangunéngwa. Wunga wa vékusék-ngunéngwa.

¹⁷⁻¹⁸Talimba kapérandi mawulé guna mawulémba wulaae téte guna mawulémba apamama yandéka guné kapérandi mawulé vékute kapérandi musé wa yapékangunén. Yangunénga Got guné wa kéraandén, guné yéku musé male yangunénngé. Kéraandéka bulaa guné kapérandi mawulé vékukapuk yate, Jisas Kraiské gunat yakwasnyéendarén kundi yékunmba vékute, wani kundiké mawulé yate, wa Gotna jémbaa yakwa du dakwa téngunéngwa. Got wunga yandéka wunga téngunéngwanngé vékulakate, nané déké mawulé yate déku yé kavérék-nganangwa.

¹⁹Wani kundi wate kékpaamba tékwa muséké wa gunat wawutékwa. Guné Gotna jémbaaké yékunmba vékuséknngapakuk yate kékpaama muséké vékuséknngwa du dakwa, gunat wa kékpaama muséké wa wawutékwa. Wawutu guné vékute Gotna jémbaaké vékusék-ngangunéngwa. Talimba guné kapérandi mawulé vékute guna sépémba kapérandi musé yate késpulak nakpulak némaamba kapérandi musé wa yangunén. Bulaa guna sépé, guna mawulé, guna sépémaalémba tékwa akwi musé Gorét ma kwayéngunék. Kwayéte yéku mawulé vékutépékaate Gorké yéku musé male ma yangunék.

²⁰Talimba guné yéku yapaté male yapékakwa du Gorké vékulakapakuk yate, Got mawulé yandékwa musé yamba yangunéngwe wa. Yangunénga kapérandi mawulé guna mawulémba wulaae téte guna mawulémba apamama yandéka kapérandi musé wa yaténgunén. ²¹Bulaa guné Gotna jémbaamba yaale yangunén kapérandi muséké wa nékéti yangunéngwa. Talimba wani musé yatake guné yéku musé kéraak kapuk? Yamba yé wa. Guné wani kapérandi musé yate kapérandi taalat yéndakwa yaambumba wa yétegunén. Wani yaambumba yékwa du dakwa lambiyak-ngandakwa. ²²Kapérandi mawulé guna mawulémba apamama yandéka wa Got guné kéraandén, guné déku taambamba yaréngunénngé. Kéraandéka guné déku taambamba yaréte déké vékulakate mawulé yandékwa musé wa yangunéngwa. Yangunénga yéku mawulé guna

mawulémba wulaae téte guna mawulémba apamama yandéka wa yéku yapaté yangunéngwa. Yate ani yéku musé kéraangunéngwa. Guné kulémawulé kéraae yéku musé yapéka-ngunéngwa. Yate kurkale yaréte Gorale kurkale yarépéka-kangunéngwa apapu apapu.

²³Wawutén kundiké vékulakate gunat anga wawutékwa. Kapérandi musé yakwa du dakwat Got wani musé waambule yakatate wandu ani kapérandi musé yaakandékwa. Lambiyakngandakwa. Gorale katik yarépékaké daré. Nana Néman Du Jisas Kraisale nakurakmawulé yatékwa du dakwat, Got ani yéku musé baka kwayékandékwa. De dale yékunmba yarépéka-kandakwa apapu apapu.

Nané kulémawulé kéraae yéku yapaté yakanangwa

7 ¹Krais Jisana jémbaamba yaale wuna aanyé waayéka nyangengu pulak tékwa du dakwa, guné apakundiké yékunmba vékusékte, bulaa wawutékwa kundi yékunmba vékuséknngangunéngwa. Du dakwa ani kékpaamba wayéka téte apakundi vékute wandékwa pulak yakandakwa. Kiyaandaru wani apakundi deké apamama katik yaké dé.

²Nana apakundi anga wandékwa, “Taakwa du kumbilu léku du wayéka yaréndu lé dale ma yarépékalék. Dé kiyaandu lé mawulé yate nak du kumbikalékwa.” ³Wunga wandéka anga vékuséknngangwa. Léku du wayéka yaréndu taakwa nak duwale yatélu, wa nané nana apakundi vékute léké anga wakanangwa, “Nak duwale kapérandi musé yakwa taakwa wa.” Naakanangwa. Léku du kiyaandu lé nak duwale yatélu, wa nana apakundi vékute lat katik waaruké nané. Léké anga katik waké nané, “Kapérandi musé yakwa taakwa wa.” Wunga katik waké nané.

⁴Guné wuna du dakwa, wani taakwa pulak wa yaréngunén. Nana apakundi wani du kumbin taakwaké apamama yandékwa pulak, talimba Moses wan apakundi gunéké apamama yandén. Krais kiyaandéka guné dale nakurakmawulé yate kiyaandén pulak yangunénga bulaa Moses wan apakundi gunéké apamama yamba yandékwe wa. Talimba nané Moses wan apakundi vékukwa du dakwa ténanga, Got kiyaan du Kraisét wandéka wa nakapuk taamale waarapndén. Nané Gorké yéku jémbaa yananéngé, wa Got Kraisét wandéka wa nakapuk taamale waarapndén. Waarape randéka nané déku du dakwa wa ténangwa.

⁵Talimba nané ani kékpaamana muséké male vékulakate, nana sépémba kapérandi musé yaké mawulé yananén. Yate Moses wan apakundimba ani kundi vékunanén: Guné wani némaamba kapérandi musé yaké yambak. Wani kundi baka vékunanga kapérandi mawulé nana mawulémba wulaae téndéka nané wani kapérandi mawulé vékute wani kapérandi musé wa yananén. Yate kapérandi taalat yéndakwa yaambumba wa yéténanén. Wani yaambumba yékwa du dakwa lambiyak-ngandakwa. Gorale katik yarépékaké daré.

⁶Talimba wunga wa ténanén. Moses wan apakundi nanéké apamama yandéka nané wani kundi vékute Gorké jémbaa yaké wa mawulé yananén. Yananga Kraisi kiyaandéka nané dale nakurakmawulé yate kiyaandén pulak yananga bulaa Moses wan apakundi nanéké yamba apamama yandékwe wa. Nané Moses wan apakundiké vékulakakapuk yate, Gotna Yaamambi tiyaakwa kulémawulé kéraae, kurkale yaréte Gorké jémbaa yanangwa.

**Moses wan apakundi vékute yananén kapérandi
muséké vékusék-nganangwa**

⁷Ma vékulakangunék. Anga kalmu waké nané? “Moses wan apakundi wan kapérandi musé wa.” Yamba wa. Wunga katik waké nané. Moses anga wa wandén, “Guna mawulé nak duna muséké katik jaambiké dé.” Moses wani kundi wakapuk yamunaandu wa katik vékuséknagé wuté. Wuna mawulé nak duna muséké jaambindu, wan kapérandi mawulé wa. Bulaa wunga vékusékte wuna mawulémba tékwa kapérandi mawuléké wa vékusékwutékwa. ⁸Wuna mawulé nak duna muséké jaambikapuk yandéka, apakundi vékusék-wutéka, kapérandi mawulé wuna mawulémba téndéka, bulaa wani muséké vékulaka vékulaka naawutéka wuna mawulé némaamba duna muséké jaambindékwa. Moses wani apakundi wakapuk yandu wuné wuna kapérandi mawulé vékute wani muséké vékulaka vékulaka naakapuk yamunaawutu, wani kapérandi musé wunéké apamama katik yaké dé. Wani kundi wate gunéké waak vékulakawutékwa.

⁹Talimba wani apakundi vékuséknagapuk yate mawulé tawulé yate yaréwutén. Kukmba wani apakundi vékusékte, kapérandi mawulé wuna mawulémba téndékwannagé vékusékte, kapérandi yaambumba yéte wutén. ¹⁰Wani yaambumba yékwa du dakwa lambiyakngandakwa. Anga vékusék-wutékwa. Got déku apakundi wandéka wa Moses wani kundi wandén, nané yéku mawulé vékute kurkale yarénanénnagé. Got wunga wandéka yéku mawulé vékute kurkale yamba yaréwutékwe wa. Yate kapérandi yaambumba yéte, lambiyakngé yawutén.

¹¹Wuné wani apakundi vékute késpulak nakpulak kapérandi muséké vékusék-wutéka wuna kapérandi mawulé némaan yandéka yéku muséké yamba vékusék-wutékwe wa. Yate kapérandi mawulé vékute kapérandi yaambumba yéte, wa lambiyakngé yawutén. Wunga vékusék-wutékwa. ¹²Vékusékte ani muséké waak vékusék-wutékwa. Moses wan apakundi kapérandi kundi yamba yé wa. Wan yéku kundi wa. Got wani kundi Mosesét wa kwayéndén. Nana mawulé nak duna muséké jaambikapuk yaké yandékwa kundi wan yéku kundi wa. Moses wan apakundi wan yéku laku kundi wa.

¹³Yénga waké nané? Moses wan apakundi yéku kundi vékute lambiyakngé yawutékwa yaambumba wuté yu kapuk? Yamba yé wa.

Wunga katik waké nané. Kapérandi mawulé wuna mawulémba téndéka wa lambiyakngé yawutékwa yaambumba yétéwutén. Wuné wani yéku kundi yékunmba vékuké mawulé yate wa kapérandi mawulé vékute lambiyakngé yawutékwa yaambumba yétéwutén. Kamu muséké Got wani apakundi wandéka dé Moses wak? Wuna mawulé nak duna muséké jaambikapuk yaké yandékwa kundi vékusékte, wani kapérandi mawulé vékukapuk yawuténngé, wa Got wani apakundi wandéka wa Moses wandén. Got yanangwa kapérandi mawuléké rakarka yate kalik yandékwanngé vékusék-nanénngé, wa Got wani apakundi wandéka wa Moses wa wandén.

**Kapérandi mawulé nana mawulémba téndéka
wa kapérandi musé yanangwa**

¹⁴ Anga wa vékuséknangwa. Got wani apakundi Mosesét kwayéndéka Moses wani kundi wandéka wani kundi nana mawulat yékun yate wani kundi yékun wa yandékwa. Wunga vékuséknangwa. Wuné ani kápmaana du mawulé yandékwa pulak yate, kapérandi mawulé vékute, kapérandi musé yate, kalapusmba kwaakwa du pulak yatéwutéka wuna mawulé wa kapére yakwa. Wani kundi wate wa gunéké waak wawutékwa. ¹⁵ Wuné yawutékwa muséké yamba vékusék-wutékwe wa. Yate néma mawulé yawutékwa musé yamba yawutékwe wa. Yamuké kalik yawutékwa musé wan apapu apapu wa yawutékwa. ¹⁶ Wunga yate wuna mawulémba anga wawutékwa, “Moses wan apakundi wan yékun wa. Wani kundi vékute wandékwa pulak yakawutékwa.” Wunga wate wandékwa pulak yamba yawutékwe wa. Wani kundiké wa kuk kwayéte wani kalik yawutékwa musé wa yawutékwa. ¹⁷ Wunékét wuna kapmang kapérandi musé yaké yamba mawulé yawutékwe wa. Kapérandi mawulé wuna mawulémba wulaae téndéka wa wuné wani kapérandi mawulé vékute kapérandi musé yawutékwa.

¹⁸ Anga wa vékusék-wutékwa. Wuné ani kápmaana du téte wuna sépémba kapérandi musé yaké mawulé yawutéka yéku mawulé wuna mawulémba yamba téndékwe wa. Wuné yéku musé yaké mawulé yate wani yéku musé yaké yapatiwutékwa. Yate kapérandi musé yawutékwa. ¹⁹ Wunga vékusékte wa yéku musé yaké mawulé yate yéku musé yamba yawutékwe wa. Kalik yawutékwa kapérandi musé wa yatépékawutékwa. ²⁰ Wunga kalik yate wani kapérandi musé wayéka yatépékate anga vékusék-wutékwa. Kapérandi mawulé wuna mawulémba téndéka wa wani kapérandi musé yawutékwa. Baka yamba yé wa.

²¹ Wunga male a yatéwutékwa. Yatéte Moses wan apakundiké vékulakate a véwutékwa. Yéku musé yaké mawulé yate, wa kapérandi musé yawutékwa. ²² Yi wan wanana wa. Wuné kulémawulé kéraae Got wan apakundi yékunmba vékuké néma mawulé yawutékwa. ²³ Yate

vékusék-wutékwa, nak pulak mawulé wuna mawulémba wulaae téndékwanngé. Téndéka yéku kulémawulé wani kapérandi mawulale véréti bét wuna mawulémba téte waariyambérékwa. Yambéréka wuné kalapusmba kwaakwa du pulak yatéte, wuna mawulémba tékwa kapérandi mawulé vékute, kapérandi musé yaké mawulé yawutékwa.

²⁴⁻²⁵Wunéké wa vékusék-ngunéngwa. Wuné kulémawulé kéraae, Gotna apakundi yékunmba vékute yéku musé yaké mawulé yawutékwa. Kapérandi mawulé wuna mawulémba wulaae téndéka kapérandi musé yaké mawulé yapékawutékwa. Sémbéraae. Kapérandi mawulé vékute kapérandi musé yate a lambiyakngé yéndakwa yaambumba yétéwutékwa. Yétéwutu kandé wunat yékun yandu wuné yéku taalat yéké wuté? Nana Néman Du Jisas Kraisa wa wunat yékun yandékwa. Yandékwanngé vékulakate wa Gotna yé kavérék-ngawutékwa.

**Krais nana kapérandi musé yasnyéputiye
wandéka Got déku Yaamambi tiyaandén**

8 ¹Krais Jisas kiyaandéka wa Got yananén kapérandi musé waambule yakatakupuk yate kundi nak yamba wandékwe, nané Krais Jisasale nakurakmawulé yakwa du dakwa yananén kapérandi muséké kapérandi musé kéraananénggé.

²Talimba wuné kapérandi mawulé vékute wa lambiyakngé yéndakwa yaambumba yétéwutén. Bulaa Gotna Yaamambi wunat yékun yandéka wuné kalapusmba kwaakwa du pulak yarékapuk yate, yéku mawulé vékute, kurkale téte yéku taalat yéndakwa yaambumba a yétéwutékwa. Gotna Yaamambi wan nané Krais Jisasale nakurakmawulé yate kurkale ténanénggé mayé apa tiyaakwa du wa.

³Talimba nané ani kápmaana muséké vékulakakwa du dakwa téte kapérandi mawulé yékunanga Moses wan apakundi nanat yékun yaké yapatindén. Bulaa Got nanat wa yékun yandén. Déku nyaanét wandéka dé nana sépé pulak kure, yananén kapérandi mawulé yasnyéputiké wa ani kápmaat gaayandén. Nana sépé kure gaaye yananén kapérandi muséké kiyaae yananén kapérandi mawulé yasnyéputindénggé, bulaa kapérandi mawulé nanéké nakapuk katik apamama yaké dé. ⁴Got wunga nanat yékun yandén, nané nana kapérandi mawulé vékukapuk yate Gotna Yaamambina kundi vékute, Got apakundi wandén pulak yananénggé.

⁵⁻⁶De kapérandi mawulé vékukwa du dakwa deku kapérandi mawulé wa apamama yakwa déké. Yandéka de lambiyakngé yéndakwa yaambumba wa yéténdakwa. Gorale katik yaréké daré. Gotna Yaamambina kundi vékukwa du dakwaké Gotna Yaamambi wa kurkale véréndékwa. Véréndéka de Gorale nakurakmawulé yate déké yéngwa yaambumba wa yéténdakwa. De Gorale kurkale yarépéka-kandakwa.

⁷Lambiyakngé yéndakwa yaambumba yétékwa du dakwaké wate ani muséké waak wa wawutén. De Got wan apakundi vékukapuk yandaka deku kapérandi mawulé deké apamama yandéka de Gotna maama wa téndakwa. De Got wan apakundi yékunmba vékuké yapatindakwa. ⁸Yate deku kapérandi mawulé vékundaka Gotna mawulé deké yékun yamba yandékwe wa.

⁹Guné wani du dakwa pulak yamba téngunéngwe wa. Gotna Yaamambi guna mawulémba wa randékwa. Randékwanngé, kapérandi mawulé gunéké apamama yakapuk yandu wa kapérandi mawulé katik vékutépékaaké guné. Gotna Yaamambi guna mawulémba ramunaandu, wa Gotna Yaamambi gunéké yékunmba véndu guné dale nakurakmawulé yate kurkale yarékangunéngwa. Krai Jisasna Yaamambi du dakwana mawulémba wulaae rakapuk yandu de déku du dakwa katik téké daré.

¹⁰Krais guna mawulémba randu Got gunéké, “Yéku musé yakwa du dakwa wa,” naandu guna kwaminyan dale kurkale yarépékakandékwa. Guné kapérandi musé ye wa kiyaakangunéngwa. Kiyaangunu guna sépé biyaawukandékwa. Guna kwaminyan wa rapéka-kandékwa.

¹¹Talimba Jisas Krai kiyaandéka Got wandéka wa nakapuk taamale waarapndén. Gotna Yaamambi guna mawulémba wulaae randu wa guné waak wunga yakangunéngwa. Kiyaangunu Got nakapuk wandu déku Yaamambi apamama yandu guné waak taamale waarape dale kurkale rapéka-kangunéngwa.

Gotna Yaamambi wandéka wa Gotna nyambalé ténangwa

¹²Wuna aanyé waayéka nyangengu pulak tékwa du dakwa, Gotna Yaamambi nana mawulémba wulaae rate wunga apamama yandékwanngé vékulakate, gunat a wawutékwa. Nané nana kapérandi mawulé yaasékatake Gotna Yaamambina kundi ma vékute yatékwak.

¹³Guné kapérandi mawulé bulaa vékumunaae, wa lambiyakngé yéndakwa yaambumba yékangunéngwa. Gorale katik rapékaké guné. Guné Gotna Yaamambimba mayé apa kéraae bulaa kapérandi mawuléké kuk kwayémunaae, wa Gorké yénangwa yaambumba wa yékangunéngwa. Guné Gorale kurkale rapékakangunéngwa.

¹⁴Gotna Yaamambina kundi yékunmba vékukwa du dakwa Gotna nyambalé wa téndakwa. Téndaka wa vékuséknangwa, guné waak Gorale kurkale rapékaké yangunéngwanngé. ¹⁵⁻¹⁶Gotna Yaamambi guna mawulémba wulaae rate apamama yandu guné kalapusmba kwaakwa du dakwa pulak yaréte, kapérandi mawulé vékute, nakapuk wup yangunénngé, Got yamba wandékwe wa. Gotna Yaamambi guna mawulémba wulaae rate gunéké kurkale véndu, Got gunat kure yéndu, guné déku nyambalé téngunénngé, Got wa wakandéngndén. Gotna Yaamambi nana mawulémba wulaae rate yéku mawulé tiyaandéka wa

vékuséknangwa, nané Gotna nyambalésé ténangwanngé. Vékusékte Gorét anga wanangwa, “Aba, aapa.”¹⁷Wunga wate Gotna nyambalésé ténanu, déku du dakwat yaké wandén pulak, dé nana aapa rate nanat yékun yandu, nané dale kurkale rapéka-kanangwa. Kraisa talimba kaangél kutndén pulak, nané déku jémbaa yate yéku muséké kaangél kutmunaae, wa Got wandu, nané kukmba Kraisa yaréte, nané waak, dale kurkale male rapéka-kanangwa.

Kukmba Gorale yékunmbaa-sékéyak yarépéka-kanangwa

¹⁸Anga wawutékwa. Nané Kraisa Jisasna jémbaamba yaalan du dakwa bulaa yékunangwa kaangél wan baka musé wa. Kukmba dé ve nané waak dale yékunmbaa-sékéyak yarépékaké yanangwan, wan néma musé wa.

¹⁹⁻²²Talimba Got déku mawulémba vékulakate wandén, déku nyambalésat yékun yaké yandékwa sapak yawuréndén akwi musé yékunmba male téndénngé. Wunga wate, wani musé talimba yékunmba male téndénngé yamba wandékwe wa. Taale wani musé kapére ye késndénngé wa wandén. Wandéka yandén akwi musé, yandén akwi du dakwa waak kaangél vékwe kapére yate késndakwa. Wunga yate, Got déku nyambalat yékun yaké yandékwa nyaaké néma mawulé yate, wa kaavéréndakwa. Anga vékuséknangwa. Dakwa kaangél vékute nyaan kéraaké yandakwa nyaa bari yaandénngé néma mawulé yate kaavéréndakwa pulak, de Got yan akwi musé, déku nyambalésat yékun yaké yandékwa nyaa bari yaandénngé néma mawulé yate, de deku mawulémba géraate wa kaavéréndakwa. Wani nyaa Gotna nyambalésé apamama yate yékunmbaa-sékéyak yarékandakwa. Yaréndaru akwi du dakwa yandén akwi musé waak vékandakwa. Wani nyaa yandén akwi musé yékunmbaa-sékéyak tékandakwa. De katik kapére ye késké daré.

²³Got yan akwi musé wani nyaaké wa kaavéréndakwa. De male yamba wa. Nané waak wani nyaa bari yaandénngé a kaavéréngwa. Got nané déku du dakwat kukmba yékun yamuké, taale wa déku Yaamambi nanat tiyaandén. Tiyaandéka déku Yaamambi nana mawulémba wulaae randéka nana mawulémba géraate anga wanangwa, “Got déku nyambalésat yékun yaké yandékwa nyaa bari yaandénngé wa néma mawulé yanangwa. Wani nyaa Got nanat yékun yate, ‘Wuna nyambalésé wa,’ naate kulé sépé tiyaatake nané kure yéndu nané néma du dakwa rate yéku musé male yakanangwa.” Wunga wate wa Gorké kaavéréngwa.

²⁴Talimba, Got nanat Satanna taambamba kéraandén sapak, wani nyaa bari yaandénngé wa kaavérénanén. Anga a yanangwa. Kulé musé nak nanéké yaakapuk yandéka nané wani musé vékapuk yate wani musé yaandénngé kaavéréngwa. Nak musé nanéké yaandéka nané wani musé véte nané wani musé yaandénngé yamba kaavéréngwe wa.

²⁵Wunga yanangwa pulak, nané Got nanat yékun yaké yandékwa nyaaké

vékuséknngapuk yate, wani nyaa yaandénngé kaavéréngwa. Yéku mawulé vékute, sépu yakapuk yate, Got nanat yékun yaké yandékwa nyaa yaandénngé wa kaavéréngwa.

²⁶⁻²⁷Gotna Yaamambi waak nanat wa yékun yandékwa. Nané Gotna du dakwa nana mawulémba apamama yakapuk yate Gorét waatakuké yanangwa muséké vékuséknngapuk yananga, Gotna Yaamambi nanat yékun yandéka wa Gorét waatakunangwa. Nané Gorét yékunmba waatakuké yapatinanga Gotna Yaamambi nanéké sémbéaraa yate nanat yékun yandéka wa Gorét waatakunangwa. Kundi bulkapuk yate nana mawulémba géraate wa Gorét waatakunangwa. Gotna Yaamambi Gotna mawuléké vékulakate Gorét waatakundékwa nanéké. Waatakundéka dé, akwi du dakwana mawuléké vékuséknngwa du Got, déku Yaamambina mawuléké wa vékuséknndékwa.

²⁸Nané déku du dakwa ténanénngé Got déku mawulémba vékulakate wa nanat wandén. Anga vékuséknngwa. Déké néma mawulé yakwa du dakwa nanéké kapérandi musé yaandu, nanéké yéku musé yaandu, Got nanéké yékunmba véréte nanat yékun yakandékwa. Wunga vékuséknngwa.

²⁹Talimba Got anga wandén, “Kukmba wani du dakwa wuna du dakwa tékandakwa. Wuné wawutu wuna nyaan deku aanyé randu de déku waayékanje, dé pulak tékandakwa.” ³⁰Wunga wandéka déku kundi sékérekndéka, nané déku jémbaamba yaalanánénngé nanat wandékwa. Wandéka déku jémbaamba yaalananga wa wandékwa, nané déku ménimba yéku musé yakwa du dakwa téte kukmba dale yékunmbaa-sékéyak yarépéka-nanénngé. Wanngé vékulakate, Got nanéké yékunmba véréte nanat yékun yaké yandékwanngé, wa vékuséknngwa.

Got nanéké néma mawulé yapékandékwa

³¹Wani muséké vékulakate yénga waké nané? Got wunga nana sakumba téndu maama nanat kotimte nanat yaavan kurké daré kapuk? Wunga katik waké nané. Got nana sakumba wunga téndéka maama nanat yaavan kurké wa yapatindakwa. ³²Got nanéké néma mawulé yate talimba déku nyaan dale yaréndénngé yamba wandékwe wa. Déku nyaan dé yaasékatake nanéké gaayandénngé wa wandén. Watake dé nanéké kaangél kure kiyaandénngé wa dé maamat kwayéndén. Wunga kwayéndénngé anga vékuséknngwa. Dé yapatinangwa akwi musé waak nanat baka tiyaakandékwa.

³³Got déku kapmang wa nanat anga wandékwa, “Guné wuna du dakwa téngunénngé wa gunat wawutén. Bulaa wuna ménimba yéku musé yakwa du dakwa wa téngunéngwa.” Wunga wandénngé akwi du dakwa nanat anga katik waké daré, “Guné kapérandi musé yakwa du dakwa wa.” ³⁴Wunga wakapuk yandaru nak du katik waké dé, Got nanat

yananén kapérandi musé waambule yakataké yandékwanngé. Wunga katik waké dé. Got nanat waambule yakataké yandékwa musé Krai Jisas wa yaate, nanéki kiyaae taamale waarape, Gotna yékutuwa taambamba rate Gorét nanéki waatakundékwa.

³⁵ Krai nanéki wa néma mawulé yandékwa. Nanéki néma mawulé wa yapéka-kandékwa. Kamu musé nanéki yaandu Krai nanéki néma mawulé yakapuk yaké dé? Yamba yé wa. Ani musé nanéki yaandu, wa nanéki néma mawulé yapéka-kandékwa. Nanéki kapérandi musé yaamunaandu, néma kaangél vékunanu, nak du nanat yaavan kutndaru, nanat kaandé yandu, laplapké yapatinanu, kapérandi musé nanat yaavan kurké yandu, nak du nanat viyaandékndaru, wani musé nanéki yaamunaandu Krai nanéki néma mawulé wa yapéka-kandékwa. Yate nanat katik yaasékaké dé. ³⁶ Wani kapérandi muséki du nak talimba ani kundi Gorét wandéka wa Gotna nyéngaamba kwaakwa:

Nané ména du dakwa ténanga de ména jémbaaké kalik yate akwi nyaa nanat viyaandékngé wa mawulé yandakwa.

De nanat véte nanéki anga wandakwa, “Du sipsipét viyaandékndakwa pulak, det viyaandék-nganangwa.” Naandakwa.

³⁷ Wani kundi sékérékndu wani kapérandi musé nanéki yaae nanat yaavan kurké dé? Yamba yé wa. Nanéki néma mawulé yakwa du Krai Jisas apa tapa ye nanat mayé apa wa tiyaandékwa. Tiyaandékwanngé vékulakate anga vékusék-wutékwa. Wani kapérandi musé nanat katik yaavan kurké dé.

³⁸⁻³⁹ Anga waak vékusék-wutékwa. Got nanéki néma mawulé wa yandékwa. Yate wandéka nana Néman Du Krai Jisas nanéki kiyaandéka nanéki déku taambamba ranangwa. Got nanéki néma mawulé yapékate nanat yékun yakandékwa. Nanat katik yaasékaké dé. Nanéki kiyaamunaanunu wa nanéki katik yaasékaké dé. Ani kékpaamba wayéka kulé ténanu, wa nanat katik yaasékaké dé. Gotna kundi kure gaayakwa du, apa tapa yakwa musé, de akwi nanéki Gorale rananu nanat kéraae kure yéké yapatikandakwa. Bulaa tékwa musé, kukmba yaaké yakwa musé, anjorémba tékwa musé, andamba tékwa musé, nak taalémba tékwa nak musé waak, wani musé akwi nanéki apamama yate témbérké yandu Got nanat katik yaasékaké dé. Dé nanéki néma mawulé yapékate wa nanat yékun yakandékwa.

Pol déku du dakwa Israelséké néma sémbéraa yandén

9 ¹ Wuné Krai Jisasna du tété wa yéku kundi wawutékwa. Paapu yamba yawutékwe wa. Wawutékwa kundiké vékusékte anga wawutékwa, “Yi wan wanana wa.” Gotna Yaamambi wuna kundiké yi naandékwa.

²⁻³ Wuna kém Israel du dakwa Krai Jisasna jémbaamba yaalakapuk yandaka wuné deké néma mawulé sémbéraa yate wuna mawulémba deké apapu

apapu géraawutékwa. Géraate wuna mawulémba anga wawutékwa: Wuna kém du dakwa Israelsat yékun yaké wa néma mawulé yawutékwa. Wuné det yékun yate, deku taalé kéraaké apamama yawutu, de Gotna gaayét yéNDARU, wuné yékapuk yamunaawutu, wan yékun wa. Wuné apamama yate wuna kém du dakwa Israelsat yékun yawutu, KraiS wunéké kuk kwayéndu, Got wunéké kalik yamunaandu, wuné det yékun yawuténggé mawulé tawulé yakatik wuté. Deké sémbéraa yate wa wunga wawutékwa.

⁴Talimba Israelsat Got, “Wuna kém wa,” naandéka bulaa wuna kém du dakwa de Israelna gwaal waaranga maandéka bakamu wa yaréndakwa. Talimba Got wandéka de déku nyambalé wa yaréNDARÉN. Yaréndaka Got deku nyéndémba téte nyaa véte kaalékwa pulak randéka wa véNDARÉN. Got det yékun yaké yandékwa kundi det wa wandén. De yékunmba yaréNDARÉnggé dé det néma apakundi wandén. De dat yékunmba waandarénggé det wa yakwasnyéndén. De yékunmba yarépékaké yandakwanngé wa det kundi kwayéndén. ⁵Deku gwaal waaranga maandéka bakamu wan de Abraham, Aisak, Jekop wa. Got wan du KraiS ani kékpaamba yatéte deku kémba wa téndén. Wunga te anga waak wa téndékwa. Dé akwi du dakwa, musé aséké waak néma du Got wa randékwa. Randékwanngé nané déku yé apapu apapu ma kavérékngwak. Yi wan wanana wa.

Got wandéka wa de déku du dakwa téndakwa

⁶Wani kundi wate anga yamba wawutékwe wa, “Talimba Got Israelna gwaal waaranga maandéka bakamu Abrahamét wa wandén, déké, déku gwaal waaranga maandéka bakamuké waak. Wunga wandén kundi yamba sékérekndékwe wa.” Wunga yamba wawutékwe wa. Ma vékulakangunék. Israelna gwaal waaranga maandéka bakamu de akwi Gotna du dakwa yamba téndakwe wa. Israelna gwaal waaranga maandéka bakamu ras male wa de Gotna du dakwa téndakwa.

⁷Abrahamna gwaal waaranga maandéka bakamu de akwi Gotna du dakwa yamba téndakwe wa. Abrahamna gwaal waaranga maandéka bakamu ras male wa Gotna du dakwa téndakwa. Talimba Got Abrahamét anga wandén, “Némaamba gwaal waaranga maandéka bakamuké kundi ménat wate wa Sara kéraalén nyaan Aisakna gwaal waaranga maandéka bakamuké wa wawutén. Ména jémbaa yan taakwa Hagar kéraalén nyaan ména léwinyanngé yamba wawutékwe wa.” Naandén. Wunga wandéka anga vékusék-wutékwa.

⁸Abrahamna akwi gwaal waaranga maandéka bakamuké anga katik waké nané, “Wan Gotna du dakwa wa.” Wunga wakapuk yate anga wakanangwa, “Got Abrahamna gwaal waaranga maandéka bakamu raské wa wani kundi wandén. Wani kundi wandén gwaal waaranga maandéka

bakamu male de Gotna kundi vékute déku du dakwa wa téndakwa.” Wunga wate wunga vékusék-nganangwa.

⁹Talimba Got Abrahamét ani kundi wandén, “Ména taakwa Sara nyaan kéraakalékwa. Yi wan wanana wa. A wawutékwa ménat. Wuné wawutén sapak waambule yaawutu nyaan kéraakalékwa.” Naandén Got dat.

¹⁰Ani muséké waak ma vékulakangunék. Némaamba kwaaré yéndéka nak taakwa, léku yé Rebeka, dunyangu nyaan vétik léku biyaamba kwaambéren. Bérku aapa wan nana gwaal waaranga maandéka bakamu Aisak wa. ¹¹⁻¹²Rebekana biyaamba wayéka kwaambéréka Got lat anga wandén, “Taale kéraanyéna nyaan kukmba kéraanyéna nyaanna jémbaa yaké yakwa du tékandékwa.” Wunga wate déku mawulémba male vékulakate wa wani dunyangu nyaan vétikngé wandén. Yaké yambérékwa jémbaaké vékulakapakuk yate wa wandén.

¹³Wani dunyanngu nyaan vétikngé ani kundi Gotna nyéngaamba wa kwaakwa: Got wa wandén, “Wuné Jekop déku gwaal waaranga maandéka bakamuké waak wa mawulé yawutén. Wuné Iso déku gwaal waaranga maandéka bakamuké waak wa kalik yawutén.” Naandén.

¹⁴Wunga wandénngé anga katik waké nané, “Got mawulé vétik yate sépélak wa yandékwa.” Wunga katik waké nané. ¹⁵Wani muséké talimba Got Mosesét anga wa wandén, “Wuné wuna mawulémba vékulakate mawulé yawutékwa pulak yakawutékwa. Wuné du dakwa raské sémbéraa yate det yékun yakawutékwa.” Naandén.

¹⁶Wunga wandéka anga vékuséknangwa. Got du dakwana mawulé, yandarén néma muséké waak yamba vékulakate deké sémbéraa yate det yékun yandékwe wa. Got déku mawulémba vékulakate mawulé yandékwa pulak yate deké sémbéraa yate wa det yékun yandékwa.

¹⁷Wunga vékusékte ani muséké waak ma vékulakangunék. Talimba Got ani kundi Isipna néma duwat wandéka Gotna du nak Gotna nyéngaamba anga viyaatakandén: Wuné wawutéka méné néma du wa téménéngwa. Akwi képmaamba tékwa du dakwa ménat véte, wuna mayé apaké vékusékte wuna jémbaaké vékuséknandarénggé, wa ménat wawutéka néma du téménéngwa.

¹⁸Got wunga wandéka anga vékuséknangwa. Got déku mawulémba vékulakate du dakwa raské sémbéraa yate det wa yékun yandékwa. Got déku mawulémba vékulakate wandéka nak du dakwa déku kundiké wa kalik yandakwa.

Got du dakwa rasét rakarka yate nak du dakwaké wa sémbéraa yandékwa

¹⁹Kalmu guna du ras wunat anga waké daré? “Got wunga wamunaae kamuké nanat waaruké dé, yananén kapérandi muséké? Nané dé wandén pulak yate wa déku kundi vékunangwa.” ²⁰Wunga wamunaandaru,

det anga wakawutékwa: Wunga wate guné baka du téte Gorét wa waarungunéngwa. Wunga waké yambak. Ani kundi ma vékungunék. Képmaamba yandén aké dé yan duwat katik anga waké dé, “Kamuké méné wunat wunga yak?” Wunga katik waké dé.

²¹Aké yakwa du kępmaa ras kéraae aké vétik yate déku mawulé vékute yakandékwa. Kalmu dé kumbindakwa aké nak ye nakpula baka aké nak yaké dé? Wan déku mawulé, wan déku jémbaa wa.

²²Wunga yandékwa pulak, Got déku mawulé vékute jémbaa yandu guné Gorét waaruké yambakate. Dé du dakwat wa yandén. Yatake déku mawulé vékute yi naandéka ras de lambiyakngé yéndakwa yaambumba yéndakwa. Yéndaru dé bari rakarka yakapuk yate kukmba rakarka yate yandarén kapéremusé waambule yakatakandékwa. Gotna mayé apa véte, yandarén kapéremuséké rakarka yandékwanngé vékusékndarénngé, wunga yandu, guné dat waaruké yambak.

²³Got déku mawulé vékute, nak du dakwaké sémbéraa yate deké talimba wa wandén, de déké yéku yaambumba yéte, dale yékunmba yarépékate, nyaa véte kaalékwa pulak yandarénngé. Wani du dakwa dale yékunmba yarépékaké yandakwanngé vékusékndarénngé, Got lambiyakngé yéndakwa yaambumba yétékwa du dakwat yamba bari rakarka yandékwe wa. Got wunga yandékwanngé, guné dat waaruké yambak. ²⁴Nané Got wan du dakwa ras nané Israeina gwaal waaranga maandéka bakamu téte Judana kémba wa ténangwa. Ras nané nak gaayé du dakwa wa ténangwa. Nanéké sémbéraa yate nanat wa wandén, nané déku du dakwa ténanénngé.

²⁵Wanngé talimba Gotna yémba kundi kwayétan du nak déku yé Hosea Got wan kundi Gotna nyéngaamba anga wa vyaatakandén:

Wuna kémba tékapuk yan du dakwat wawutu de wuna du dakwa tékandakwa.

Talimba mawulé yakapuk yawutén du dakwat anga wakawutékwa, “Wuné gunéké néma mawulé yawutékwa.”

Wunga wawutu de néma mawulé yawutékwa du dakwa tékandakwa.

²⁶Talimba du dakwa rasét anga wawutén, “Guné wuna du dakwa yamba wa.” Naawutén.

Wunga wawutén taalémba wuné det anga wakawutékwa, “Wuné Got apapu apapu yarépékawutékwa. Guné wuna nyambalésé wa tékangunéngwa.” Naakawutékwa.

²⁷⁻²⁸Talimba Gotna yémba kundi kwayétan nak du Aisaia, Israel du dakwaké Gotna nyéngaamba anga vyaatakandén: Kukmba Néman Du Got ani kępmaamba néma kot vékukwa néma du rate, du dakwana kundi vékute, yandarén kapéremusé det waambule yakata-kandékwa. Wani sapak dé némaamba Israel du dakwa yan kapéremusé det waambule yakata-kandékwa.

Israel du dakwa némaamba ye, solwarana yaawiya pulak yamunaandaru, wa dé Israel du dakwa ayélapét male kéraae det yékun yakandékwa. ²⁹Wunga viyaatakatake nak kundi waak Aisaia anga viyaatakandén:

Apa tapa yakwa Néman Du Got nana du dakwa ras wayéka téndarénngé wakapuk yamunaandu, wa nané akwi Sodommba yatan du dakwa, Gomoramba yatan du dakwa yan pulak, nané kiyaasandakatik nané.

**Gotna ménimba yéku musé yakwa du dakwa
téké we Israelsé apamama yandarén**

³⁰Wunga wate ani muséké vékulakawutékwa. Nak gaayémba tékwa du dakwa ras Gotna ménimba yéku musé yakwa du dakwa téké vékulakakapuk yate, wa Gorké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naandarén. Naandaka Got deké anga wandén, “De wunga yatake wuna ménimba yéku musé yakwa du dakwa wa téndakwa.” Naandén.

³¹Wunga watake dé wani kundi Israel du dakwa raské yamba wandékwe wa. Israel du dakwa ras deku mawulémba anga wandarén, “Nané Moses wan apakundi vékute, wandékwa pulak yate, wa Gotna ménimba yéku musé yakwa du dakwa wa tékanangwa.” Naandakwa. Wunga wate Moses wan apakundi vékute, wandékwa pulak yaké mawulé yate, wunga yaké wa yapatindarén.

³²Ma vékulakangunék. Yénga pulak yate daré Moses wan apakundi vékute, wandékwa pulak yaké daré yapatik? De anga yamba wandakwe wa, “Nané Gorké yékunmba vékulakananu, wa dé nanat yékun yandu, nané Moses wan apakundi yékunmba vékuké apamama yakanangwa.” Wunga wakapuk yate anga wandarén, “Nané apamama yate yéku musé yate, wa Moses wan apakundi yékunmba vékuké apamama yakanangwa.” Naandakwa. Wunga wate deku mayé apaké vékulakate Gorké yamba yékunmba vékulakandakwe wa. Wunga yate wa Krai Jisaské kuk kwayéndarén. Krai Jisas wan du dakwana maan vatémbondakwa matu pulak wa. Talimba Got kundi ras wani matuké wa wandén. ³³Wandéka déku kundi déku nyéngaamba anga wa kwaakwa:

Ma vékungunu. Saionmba gaa kaakawutékwa.

Taale matu nak taakakawutékwa.

Du dakwa wani matumba maan vatémbo-kandakwa.

Du dakwa wani néma matumba vaakérandakwa.

Wani matuké yékunmba vékulakakwa du dakwa yékunmbaa-sékéyak yarékandakwa.

**Israelsé de Gotna ménimba yéku musé yakwa
du dakwa yamba téndakwe wa**

10 ¹Krais Jisana jémbaamba yaale wuna aanyé waayéka nyangengu pulak tékwa du dakwa, Got Israelsat yékun yandu de dale

yékunmba yaréndarénngé, wa néma mawulé yawutékwa. Got wuna kém du dakwa Israelsat yékun yandénngé vékulaka vékulaka naate, wa dat apapu apapu waatakuwutékwa wani muséke.

²Wuné deké vékusékte anga wawutékwa. De apa tapa yate Gotna jémbaa yaké néma mawulé yandakwa. Yate déké yéngangwa yaambuké wa yékéyaak yandakwa. ³De Gorké yéngangwa yaambuké vékusékmuké kalik yate, anga yamba wandakwe wa, “Got wandu nané déké ye déku ménimba yéku musé yakwa du dakwa tékanangwa.” Wunga wakapuk yate Gorké yékunmba vékulakakapuk yate anga wandarén, “Nané nana kapmang apamama yate, Moses wan apakundi vékute wandékwa pulak yate, wa Gorké ye déku ménimba yéku musé yakwa du dakwa tékanangwa.” Naandarén. Wunga wate wan sépélak wa yandakwa. ⁴De Krai Jisaské yamba vékulakandakwe wa. Krai nanéké kiyaandénngé Moses wan apakundi nanéké apamama katik yaké dé. Nané Kraiské yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naanau, wa Got wandu, nané déku ménimba yéku musé yakwa du dakwa tékanangwa.

⁵Talimba Moses wa wandén, apakundi vékute wandékwa pulak yakwa du dakwaké. Wani du Gotna ménimba yéku musé yakwa du dakwa téké yandakwanngé, anga wandén: “Akwi apakundi vékute wandékwa pulak yakwa du dakwa Gorale yékunmba yarépékakandakwa apapu apapu.” Naandén.

⁶⁻⁷Wunga wandéka bulaa Got dale yékunmba yarépékaké yanangwa kulé yaambu wa nanat wakwasnyéndékwa. Nané déké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naanau, wa dé wandu, nané dale yékunmba yarépéka-kanangwa apapu apapu. Wanngé ani kundi Gotna nyéngaamba wa kwaakwa: Guna mawulémba ani kundi waké yambak, “Dé kure gaayamuké kandé nyérét waaréké ya? Dé kure yaalamuké kandé kiyaan du dakwa kwaakwa taalat daawuliké ya?” Wani kundi waké yambak. Krai nanéké yaandén wa.

⁸Nané Kraiské yékunmba vékulakate, Gotna ménimba yéku musé yakwa du dakwa ténangwanngé, Gotna nyéngaamba ani kundi wa kwaakwa: Wani kundi guna mawulémba wa téndékwa. Wani muséke wa kundi kwayéngunéngwa. Wani kundi wan du dakwat kwayéngangwa kundi wa. Anga wanangwa: “Guné Kraiské yékunmba vékulakate déku kundiké, ‘Yi wan wanana wa,’ ma naangunék. ⁹Guné anga wamunaae, ‘Jisas Néman Du wa randékwa, akwi du dakwa, musé aséké waak.’ Wunga wate guna mawulémba anga wamunaangunuu, ‘Krai kiyaandéka Got wandéka wa nakapuk taamale waarapndén. Yi wan wanana wa.’ Wunga wangunu, wa Got guné kéraakandékwa Satanna taambamba. Kéraae gunat yékun yakandékwa.” ¹⁰Gotna yapaté vékusékte wa wani kundi wanangwa. Nané nana mawulémba Kraiské yékunmba vékulakate

déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naananga, Got wandéka déku ménimba yéku musé yakwa du dakwa ténangwa. Nak du dakwat anga wanangwa, “Jisas wan nana Néman Du wa.” Naanangwa. Wunga wananga Got nané Satanna taambamba kéraae kure yéndéka Gorké yénangwa yaambumba wa yéténangwa.

¹¹Wanngé ani kundi Gotna nyéngaamba wa kwaakwa: Déké yékunmba vékulakakwa du dakwa yéku mawulé vékute yékunmba yarékandakwa. ¹²Wani kundi wa akwi kékpaamba yaan du dakwaké wa wandékwa. Wandéka Juda du dakwa, nak gaayé du dakwa waak de Gotna ménimba nakurak kémba wa téndakwa. Got dé akwi du dakwana Néman Du wa. De Judaséna Néman Du male yamba yé wa. Nané akwi nana nakurak Néman Du male wa randékwa. Rate dat waatakukwa akwi du dakwaké yékunmbaasékéyak véte wa det yékun yandékwa. ¹³Wanngé ani kundi Gotna nyéngaamba wa kwaakwa: Néman Duwat waatakukwa akwi du dakwat dé Satanna taambamba kéraandu, wa de yékunmba yarépéka-kandakwa.

¹⁴Du dakwa nana Néman Du Jisas Kraiské yékunmba vékulakakapuk yate, wa dat waatakuké yapati-kandakwa. Déké kundi vékukapuk yate, wa déké yékunmba vékulakaké yapati-kandakwa. Nak du déku kundi det wakapuk yandaru, wa de déké kundi vékuké yapati-kandakwa. ¹⁵Got Kraiské kundi wandarénnge wani duwat wakapuk yamunaandu, wa déké kundi katik waké daré. Wanngé ani kundi Gotna nyéngaamba wa kwaakwa: Du dakwa yaae Gotna kundi wandakwa. Wan yéku yapaté wa yandakwa.

Israelsé Gotna kundi yamba yékunmba vékundakwe wa

¹⁶Israel du dakwa ayélapkéri male wa wani kundi vékundarén. Israel du dakwa némaamba yamba vékundakwe wa. Wani yapatéké Gotna yémba kundi kwayétan du Aisaia talimba Gotna nyéngaamba anga viyaatakandén: Néman Du, nané ména kundi du dakwat kwayénanga ayélapkéri male wa yékunmba vékundakwa. ¹⁷Wani kundi vékute anga vékuséknangwa. Du ras nak du dakwat Kraiské kundi kwayéndaru vékukandakwa. Vékute de ras déké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naakandakwa.

¹⁸⁻¹⁹Kalmu anga waké guné? “Israel du dakwa Gotna kundi de vékwak kapuk?” Wunga wamunaangunu anga wakawutékwa: Yi wan wanana wa. Wa vékundarén. Vékundarénnge ani kundi Gotna nyéngaamba wa kwaakwa:

Gorké de akwi kékpaamba tékwa du dakwat wa kundi kwayéndakwa.
Apakmba tékwa du dakwat waak wa kundi kwayéndakwa.

Kalmu anga waké guné? “Israelsé de Gotna kundi daré yékunmba vékusékék kapuk?” Wunga wamunaangunu, wa anga wakawutékwa:

Talimba Got wandéka Moses wan kundiké ma vékulakangunék. Wani kundi Gotna nyéngaamba anga wa kwaakwa:

Wuné wawutu guné Israelsé, “Baka du dakwa wa,” naangunéngwa du dakwaké, kapére mawulé vékukangunéngwa. Wa wuné det yékun yate, gunat yékun yamba yawutékwe wa.

Wuné wawutu guné yékéyaakmba tékwa du dakwat rakarka yakangunéngwa.

²⁰Kukmba Aisaia waak wanngé Gotna nyéngaamba wa viyaatakandén. Got wandéka wup yakapuk yate déku kundi anga viyaatakandén:

Wunéké waakngapuk yan du dakwa wa wuné véndarén.

Wunat waatakupuk yan du dakwana ménimba téwutéka wa wuné véndarén.

²¹Got wunga watake dé Israelséké anga wandén: “Akwi nyaa wa wuné det taambat yawutéén, de wunéké yaae wuna kundi yékunmba vékundarénngé. Yawutéka wunéké kuk kwayétake wuna kundiké kalik yandakwa.” Naandén.

Got Israel du dakwa tambéknge wa sémbéraa yandén

11 ¹Wani kundi vékutake yénga guné wo? Kalmu anga waké guné? “Got déku du dakwa Israelséké dé kuk kwayék kapuk?” Yamba yé wa. Wunga waké yambak. Wuné waak wuné Israel du a. Abraham wan wuna gwaal waaranga maandéka bakamu wa. Wuné Benjaminna kémba a téwutékwa.

²Talimba Got wa nané Israelna gwaal waaranga maandéka bakamat wandén, de déku du dakwa téndarénngé. Watake nané déku du dakwaké kuk yamba kwayéndékwe wa. Anga vékusék-ngunéngwa. Talimba Gotna yémba kundi kwayétan du nak Elaija Gorét wandéka déku kundi Gotna nyéngaamba wa kwaakwa. ³Israel du dakwat waarute Gorét anga wandén: “Wuna Néman Du, de ména yémba kundi kwayétan dunyansat wa viyaandékndarén. Yate ménéké kwaami viyaae tuwe kwayénangwa jaambé wa yaavan kutndarén. Yandaka wuné male ména du a téwutékwa. Téwutéka wunat viyaandéknge wa waakndakwa.” Naandén Elaija. ⁴Wunga wandéka Got déku kundi waambule kaatate anga wandén, “Méné male wuna du yamba yé wa. Du rasét (7000) waak wawutéka de waak wuna dunyansé wa téndakwa. Tété wani papungot déku yé Bal, déké yamba kwaati séte waatakundakwe wa dat.” Naandén.

⁵Wunga wandéka anga vékuséknangwa. Wani sapak tambék du dakwa wa Gotna du dakwa téndarén. Bulaa waak tambék du dakwa wa Gotna du dakwa tékwa. Got det yandarén musé waambule yakatakupuk yate det baka yékun yate, déku jémbaamba yaalandarénngé det wandéka, wa déku du dakwa téndakwa. ⁶Got wani du dakwat wunga wate yandarén yéku muséké yamba vékulakandékwe wa. Dé wani du dakwat

wunga wate déku mawulémba vékute wa det baka yékun yandén. Got yananén yéku musé vétake, nané déku du dakwa ténanénngé nanat wamunaandu, wa anga wakatik nané, “Yananén yéku musé wa waambule kaatandékwa.” Naakatik nané. Wunga wananu, dé yananén yéku musé waambule yakatamunaandu, anga katik waké nané, “Dé nanat baka wa yékun yandékwa.” Wunga katik waké nané. Yananén yéku muséké vékulakakapuk yate wa nanat baka yékun yandékwa. Yi wan wanana wa.

⁷Bulaa ma vékulakangunék. Israel du dakwa némaamba, Gotna ménimba yéku musé yakwa du dakwa téké mawulé yate, wa wani yapatéke yamba vékusékdakwe wa. Déku du dakwa téndarénngé Got wan du dakwa, de male wunga téké yandakwa yapatéke wa vékusékdarén. Tambék male wa vékusékén. ⁸Wani yapatéke vékusékngapuk yan du dakwaké ani kundi Gotna nyéngaamba wa kwaakwa:

Got wandéka de kurkale vékapuk yate yékunmba vékukapuk yandaka deku mawulé wa yékéyaak yawuran.

Talimba wunga yare, bulaa waak wunga yaréte, yamba yékunmba vékulakandakwe wa.

⁹Devit waak talimba deké wa anga wandén:

De deku muséké male vékulakate némaamba paat yate wa sépélak aapélak kandakwa.

Yandakwanngé vékulakate Gorét waatakuwutéka, kwaami kékmaa kwaawumba daawulindéka viyaandakwa pulak, det bari viyaandénngé.

Wunga viyaate yandarén kapérandi musé wa det waambule yakata-kandékwa.

¹⁰Got wandu de méni kiyaan du pulak yarékandakwa.

Dé wandu de néma musé yaate vaak yandéka kwaatambe yékwaakwa du pulak, néma jémbaa yatépéka-kandakwa. Wunga waatakuwutéka dat.

Wunga wate wa Krai Jisaské kuk kwayékwa du dakwaké wa wandén.

Got nak gaayé du dakwat Satanna taambamba wa kéraandékwa

¹¹Wani du dakwaké kalmu anga waké guné? “De Gorké yékunmba vékulaka-kapuk yate, Kraiské kuk kwayéte, Gorké yéngangwa yaambu yaasékatake, lambiyakngé daré kapuk?” Wunga wangunu wakawutéka: Yamba yé wa. Wunga waké yambak. Israel du dakwa Gorké yékunmba vékulaka-kapuk yandaka, Got déku mawulémba vékute wa nak gaayé du dakwat baka yékun yate, det Satanna taambamba kéraandékwa. Kéraae déké yéngangwa yaambumba det kure yéndékwa. Israel du dakwa wani musé véte, Got nak gaayé du dakwat yékun yate det yékun yakapuk yandékwanngé rakarka yate, de waak Gorké yéngangwa yaambumba

yéké mawulé yandarénngé, wa Got nak gaayé du dakwat wunga yékun yandékwa.

¹²Bulaa ma vékulakangunék. Israel du dakwa kapérandi yapaté yate Kraiské kuk kwayéndaka, wa Got nak gaayé du dakwat yékun yandékwa. Akwi Israel du dakwa kukmba Kraiské yékunmba vékulakandaru Got déku du dakwa nanat akwi yékun yate nanat yékunmbaa-sékéyak yakandékwa.

¹³⁻¹⁴Guné Rommba tékwa du dakwa ras, Israel du dakwa yamba yé wa. Guné nak gaayé du dakwa wa. Bulaa guné nak gaayé du dakwa, gunat kundi ras wakawutékwa. Wuné Krai Jisna kundi kure yaae déku kundi guné nak gaayé du dakwat kwayéwuténngé, Got wunat wa wandén. Wandéka wuna mawulémba anga wawutékwa, “Wuna jémbaa wan néma jémbaa wa. Wuné nak gaayé du dakwat Krai Jisna kundi kwayéwutu, de déké yékunmba vékulakandaru Got det yékun yandu, kalmu de ras wuna kém du Israel, Got nak gaayé du dakwat yékun yate det yékun yakapuk yandékwanngé rakarka yate, de waak Krai Jisaské yékunmba vékulakate, Gorké yénangwa yaambumba yéké daré?” Naawutékwa. Wunga wate apa tapa yate Krai Jisna kundi gunat a kwayéwutékwa.

¹⁵Bulaa Got Israel du dakwaké kalik yate nak gaayé du dakwat wa yékun yandékwa, de dale nakurakmawulé yate déku du dakwa téndarénngé. Kukmba Israel du dakwa Kraiské yékunmba vékulakate, Gorké yénangwa yaambumba nakapuk yéndaru, Got wandu de kiyaae taamale waarapén du dakwa pulak téte, yékunmba yatékandakwa.

¹⁶Ani kundiké ma vékulakangunék. Guné kulé kakému kéraae, guné taale kéraangunén kakému raské, “Gotna kakému wa,” naate, wa Gorké kwayéngunéngwa. Wunga kwayéte kéraangunén akwi kakému Gorké kwayé pulak wa yangunéngwa. Kéraangunén akwi kakémuké Got, “Wuna kakému wa,” naandékwa. Guné miyéké nak vékulakate, miyéna méngiké, “Gotna musé wa,” naate, déké kwayéte, guné wani miyé akwi, gaalé, apa, méngi waak, Gorké kwayé pulak wa yangunéngwa. Wani miyéké Got, “Wuna miyé wa,” naandékwa. Wani muséké vékulakate anga vékuséknangwa. Bulaa tékwa Israel du dakwaké, “Wuna du dakwa wa,” naakandékwa Got. Deku gwaal waaranga maandéka bakamu talimba déku du dakwa wa téndarén.

¹⁷Israel du dakwa wan yaawimba taawundakwa miyé pulak wa. Wani miyéna yé oliv. Guné nak gaayé du dakwa, guné baangmba baka wure waare tékwa miyé pulak wa. Got yaawimba tékwa miyéna gaalé ras satéke vaanjandate, baangmba tékwa miyéna gaalé satéke kéraae kure ye, wa yaawimba tékwa miyémba taake baangwit gindéka, baangmba tékwa miyémba satéknén gaalé yaawimba tékwa miyémba satéknén gaaléna taalé wa kéraandarén. Kéraae wani miyéna gu kéraae wa apamama yandakwa. Israelna gwaal waaranga maandéka bakamu wan

wani miyéna méngi pulak wa. Guné baangmba tékwa miyéna gaalé satéke yaawimba tékwa miyémba taakandén gaalé pulak yaréngunénga, Got Israelna gwaal waaranga maandéka bakamat yékun yaké wandén pulak, gunat a yékun yandékwa. Yate gunat mayé apa wa kwayéndékwa. ¹⁸Kwayéndékwanngé, guné nak gaayé du dakwa anga waké yambak, “Nané néma du dakwa rate Israel du dakwat wa taalékérananén. De Got satéke vaanjandandén gaalé pulak tété gandédu gandéndakwa wa téndakwa.” Wunga waké yambak. Guné gaalé pulak tété det mayé apa kwayékapuk yangunénga, Israelna gwaal waaranga maandéka bakamu miyé méngi pulak tété gunat wa mayé apa kwayéndakwa.

¹⁹Guné taakandén gaalé pulak tété kalmu anga waké guné? “Got talimba tan gaalé wa satéknén, nané deku taalé kéraananénggé.” ²⁰⁻²¹Wunga wate wa yéku kundi wa wangunéngwa. Yi wan wanana wa. Ani muséké waak ma vékulakangunék. Wani gaalé kapére yandénggé wa Got satéknén. Israel du dakwa ani kapéremusé wa yandarén. De Krai Jisaské yamba yékunmba vékulakandakwe wa. Guné Krai Jisaské yékunmba vékulakate deku taalé wa kéraangunén. Kéraae guna yé kavérékngapuk yate, anga waké yambak, “Nané néma du dakwa tété Israel du dakwat wa taalékérananén.” Naambak. Wunga wakapuk yate, anga ma wangunék, “Got yaawimba tékwa miyéna gaaléké kalik yate wa satéke vaanjandandén. Israel du dakwa Krai Jisaské yékunmba vékulaka-kapuk yate, wani miyéna gaalé pulak yaréndaka, Got wa wandén, de lambiyakngé yandakwa yaambumba yéendarénggé. De yan pulak, nané Krai Jisaské yékunmba vékulaka-kapuk yananu, kalmu nanéké waak kalik yate wandu nané lambiyakngé nané?” Naangunék. Wunga wate déké wup yate déké ma yékunmba vékulaka-pékaténgunék.

²²Got wunga yandénggé vékulakate anga vékuséknangwa. Dé du dakwa raské wa sémbéraa yandékwa. Du dakwa rasét wa rakarka yandékwa. Déké kuk kwayéte kapére yapaté yatépékakwa du dakwat wa rakarka yandékwa. Guné déké yékunmba vékulakate déku kundi vékukwa du dakwaké wa sémbéraa yandékwa. Guné déké yékunmba vékulaka-pékakapuk yamunaae, wa satéke vaanjandandén gaalé pulak wa tékangunéngwa. ²³Israel du dakwa Gorké nakapuk yékunmba vékulakandaru, wa Got det nakapuk déku kémba taakaké apamama yandékwa, du satéknén gaalé nak miyémba nakapuk taakandu yékunmba téndénggé apamama yandékwa pulak.

²⁴Guné nak gaayé du dakwa, guné baangmba tékwa miyéna gaalé satéknén gaalé pulak wa yaténgunén. Wunga yaténgunénga, Got nak pulak jémbaa yate wani gaalé yaawimba tékwa miyémba taakatake baangwit gitakandéka wani miyémba wa kurkale téngunéngwa. Israel du dakwa wan yaawimba tékwa miyéna gaalé pulak wa. Got gunat wunga yatake, yaawimba tékwa miyéna gaalé satéke wani miyémba nakapuk

taakaké mawulé yate, wa det taakamuké néma jémbaa katik yaké dé. Makalkéri jémbaa wa yakandékwa. Got Israel du dakwa déku kémba nakapuk taakaké mawulé yate, wunga yaké wa apamama yandékwa. Yandéka wa wawutékwa.

Got akwi du dakwaké wa sémbéeraa yandékwa

²⁵⁻²⁶ Guné wuna aanyé waayéka nyangengu pulak tékwa du dakwa, guné guna yé kavérékte anga waké yambakate, “Nané nana kapmang wa Gotna akwi jémbaaké vékuséknangwa.” Wunga wambak. Ani kundi ma vékungunék. Talimba Got déku jémbaa ras paakundén wa. Bulaa wani jémbaaké wandéka gunat a wawutékwa, guné wani jémbaaké yékunmba vékusék-ngunénngé. Israel du dakwa ras bulaa Krais Jisasna kundiké kuk kwayéndakwa. Kukmba Kraisna jémbaamba yaalandarénngé Got anga wa wandén. Taale nak gaayémba yaan némaamba du dakwa Kraisna jémbaamba yaalandaru kukmba Israel du dakwa akwi déku jémbaamba yaalakandakwa. Yaale de waak Gorké yéngangwa yaambumba yékandakwa. Israel du dakwa wunga yaké yandakwanngé ani kundi Gotna nyéngaamba wa kwaakwa:

Saionmba det yékun yaké yakwa du yaakandékwa.

Yaee wandu de Jekopna gwaal waaranga maandéka bakamu Gotna kundiké nakapuk kuk katik kwayéké daré.

²⁷ Wanngé Got wandéka déku kundi déku nyéngaamba anga wa kwaakwa:

Yandarén kapére yapaté yasnýéputiwutu talimba det wawutén kundi sékérék-ngandékwa.

²⁸⁻²⁹ Guné nak gaayé du dakwa Krais Jisasna jémbaamba yaalangunénngé, Got wandéka Israel du dakwa Krais Jisasna kundiké kuk kwayétake Gotna maama wa téndakwa. Talimba Got deku gwaal waaranga maandéka bakamat wa waandén, de déku du dakwa téndarénngé. Waee det, deku gwaal waaranga maandéka bakamat waak yékun yaké wa wandén. Deku gwaal waaranga maandéka bakamat wunga wandén kundiké vékulakate, deké wayéka néma mawulé wa yarépékandékwa. Dé du dakwat waandékwa, déku du dakwa téndarénngé. Déku mawulémba vékute du dakwat baka wa yékun yandékwa. Yate kukmba nak mawulé katik yaké dé. Yate Israel du dakwaké wayéka néma mawulé wa yarépékandékwa.

³⁰ Talimba guné nak gaayé du dakwa Gotna kundiké wa kuk kwayéngunén. Kwayéngunénga Israel du dakwa Gotna kundiké kuk kwayéndaka Got deké kalik yate bulaa gunéka wa sémbéeraa yandékwa. Yandéka dale yékunmba wa téngunéngwa.

³¹ Got gunéka sémbéeraa yate anga mawulé yandékwa. Kukmba Israel du dakwa, Got gunéka sémbéeraa yate deké sémbéeraa yakapuk yamuké

kalik yate, yandarén kapére yapaté yaasékatake déku kundi nakapuk vékukandakwa. Yandaru Got deké sémbéaraa yakandékwa. Sémbéaraa yandu de waak dale yékunmba wa tékandakwa. ³²Wanngé vékulakate anga vékuséknangwa. Akwi du dakwa Gotna kundiké kuk kwayéndaka wa de yaasékandén, de kapére yapaté yakwa du dakwa téndakwanngé vékusék-ndarénngé. Wunga wa yandén, deké sémbéaraa yandu de akwi yékunmba téndarénngé.

Nané Gotna yé ma kavérékngwak

³³Got néma du wa randékwa, akwi du dakwa, musé aséke waak. Got wan dé nyaangét vékupukaakwa du wa. Akwi muséke wa vékuséknandékwa. Nané déku akwi kundi yékunmba vékuséknagé yapatinangwa. Nané déku akwi jémbaa véké yapatinangwa. ³⁴⁻³⁵Wanngé ani kundi Gotna nyéngaamba wa kwaakwa:

Kandé Néman Duna mawuléké vékuséku?

Kandé dat yakwasnyéké ya, yaké yandékwa jémbaaké?

Kandé dat musé taale kwayéndu dat waambule kwayékataké dé?

Wunga yaké yakwa du nak yamba te wa.

Got dékét déku kapmang wa akwi muséke vékusékte akwi musé wa yandén. Yandénngé wani kundi wa kwaakwa. ³⁶Got wandéka wa akwi musé yaalan. Got apa tapa yate wandéka wa akwi musé tékwa. Akwi musé wan déku musé male wa. Nané déku yé apapu apapu ma kavérékngwak. Yi wan wanana wa.

Nané nana sépé nana mawulé waak Gorét ma kwayékwak

12 ¹Got nanéke sémbéaraa yate nanat baka yékun yandénngé, Gotna ménimba yéku musé yakwa du dakwa ténangwanngé vékulakate, gunat a wakawutékwá. Némaanmba wakapuk yate gunat yakélak wakawutékwá. Wawutu guné, wuna aanyé waayéka nyangengu pulak tékwa du dakwa, ma vékungunék. Got wunéke néma mawulé sémbéaraa yandéka gunat wawutékwá, guné guna sépé guna mawulé waak Gorét kwayéngunénngé. Du Gorké kwaami viyaae tuwe kwayéndarén pulak, guné kulémawulé kéraae kulé du dakwa téte yéku yapaté male yate guna sépé guna mawulé waak Gorét ma kwayéngunék. Wunga kwayéte Gotna yé yékunmba kavérék-ngangunéngwa. Kavérékngunu Gotna mawulé gunéke yékun yakandékwa.

²Guné ani kápmaana kapérandi muséke vékulakakwa du dakwa yakwa pulak yaké yambak. Guné Gotmba kulémawulé wa kéraangunén. Kéraae ani kápmaana kapérandi muséke vékulakakapuk yate nak mawulé ma yangunék. Yate Got mawulé yakwa yapatéké ma vékulakangunék. Vékulakate wani yapaté yate wani yapatéké vékusék-ngangunéngwa. Wani yapaté wan yéku laku yapaté wa. Got wani yapatéké néma mawulé wa yandékwa.

Got tiyaan mayé apa kéraae ma yékunmba yakwak

³Got wunéké sémbéera yate wunat baka yékun yandéka wuné déku jémbaa yate déku yémba gunat nak nak wawutékwa. Guné nak nak guna yé kavérékte guna mawulémba anga waké yamarék, “Wuné wuna kapmang a apamama yate yékunmba yatéwutékwa.” Wunga wambak. Guné nak nak yékunmba vékulake guna mawulémba anga ma wangunék, “Got wunat yékun yandéka wuné Gorké yékunmba vékulakate déku kundiké, ‘Yi wan wanana wa,’ naawutéka wa wunat ani mayé apa tiyaandékwa. Tiyaandéka wuné déké jémbaa yate yékunmba yatéwutékwa.” Wunga wangunu.

⁴Ani gwaaménja kundiké ma vékulakangunu. Duna sépémba késépéri musé wa tékwa. Maan, taamba, waan, méni, nak musé waak, wa tékésékwa. Wani musé nakurak jémbaa male yamba yandakwe wa. Késpulak nakpulak jémbaa wa yandakwa.

⁵Wani kundiké vékulakate nanéké ma vékulakangunu. Nané Kraisna jémbaamba yaalan du dakwa wa némaamba wa ténangwa. Téte nané duna maan, taamba, waan, méni pulak wa yaténangwa. Yatéte Kraisna kémba téte, dele yékunmba téte, Kraisale nakurakmawulé yate, wa nakurak duna sépé pulak wa ténangwa.

⁶Got nanat nak nak baka yékun yate késpulak nakpulak mayé apa wa tiyaandén. Tiyaandénngé, nané nak nak késpulak nakpulak mayé apa kéraae késpulak nakpulak jémbaa yakanangwa déké. Got guné rasét déku yémba déku kundi kwayéké yangunéngwa mayé apa kwayémunaandu, wani mayé apa kéraan du dakwa déku yémba déku kundi ma kwayéngunék. Déku akwi kundiké yékunmba vékulakate wunga ma wangunék.

⁷Got guné rasét nak du dakwat yékun yaké yangunéngwa mayé apa kwayémunaandu, wani mayé apa kéraan du dakwa det yékun ma yangunék. Got guné rasét nak du dakwat déku jémbaaké yakwasnyéké yangunéngwa mayé apa gunat kwayémunaandu, wani mayé apa kéraan du dakwa det déku jémbaaké ma yakwasnyéngunék.

⁸Got yéku kundi kwayéte nak du dakwana mawulat yékun yaké yangunéngwa mayé apa guné rasét kwayémunaandu, wani mayé apa kéraan du dakwa det yéku kundi kwayéte deku mawulat ma yékun yangunék. Got némaamba musé nak du dakwat kwayéké yangunéngwa mayé apa guné rasét kwayémunaandu, wani mayé apa kéraan du dakwa waambule kwayékataké yandakwanngé vékulakakapuk yate det baka ma kwayéngunék. Got nak du dakwaké néma du rate deké yékunmba véké yangunéngwa mayé apa guné rasét kwayémunaandu, wani mayé apa kéraan du dakwa yékunmba rate deké ma yékunmba véngunék. Got nak du dakwaké sémbéera yate det yékun yaké yangunéngwa mayé apa guné

rasét kwayémunaandu, wani mayé apa kéraan du dakwa mawulé tawulé yate deké sémbéaraa yate det ma yékun yangunék.

Deké ma néma mawulé yangunék

⁹Guné, ma véku. Guné paapu yambak. Yate nak du dakwaké néma mawulé ma yangunék. Kapérandi yapatéké kuk kwayéte yéku yapaté male ma yangunék. ¹⁰Krais Jisana jémbaamba yaale guné akwi nakurak kémba téte aanyé waayéka nyangengu pulak ma téngunék. Téte gunale Krais Jisana jémbaamba yaalan du dakwaké néma mawulé ma yangunék. Guné nak du dakwana yé kavérékngré ma mawulé yangunék. ¹¹Gotna Yaamambi tiyaan yéku mawulé kéraae apa tapa yate nana Néman Duna jémbaa ma yapékangunu. Saalakuké yambak.

¹²Got gunat yékun yandénngé kaavéréte, mawulé tawulé ma yangunék. Gunéké kapérandi musé yaandu guné apamama ye kurkale ma téngunék. Gorale apapu apapu kundi ma bulpékangunék. ¹³Gotna du dakwa ras muséké yapatindaru guné deké sémbéaraa yate det ma yékun yangunék. Nak gaayé du dakwa gunéké yaandaru de gunale yaréndarénngé, det ma wangunék.

¹⁴Du ras gunat yaavan kutmunaandaru, Got det yékun yandénngé, dat ma waatakungunék. Got det yaavan kutndénngé, dat waatakuké yambakate. ¹⁵Du dakwa ras mawulé tawulé yandaru dele mawulé tawulé ma yangunék. Du dakwa ras géraandaru dele ma géraangunék. ¹⁶Guné akwi nakurakmawulé yate kurkale ma yaréngunék. Guna yé kavérékngré yambak. Yate néma du dakwaké male vékulakaké yambak. Baka du dakwaké waak ma vékulakangunék. Vékulakate baka du dakwale téte dele kundi ma bulngunék. Anga waké yambak, “Nané male wa vékuséknangwa.” Wunga wambak. Nak du dakwaké ma vékulakangunék.

¹⁷Du nak gunat kapérandi musé yandu guné dat kapérandi musé waambule yakataké yambak. Yéku yapaté male ma yangunék. Yangunu nak du dakwa véte, gunéké, “Yéku yapaté yakwa du dakwa wa,” naate, gunéké wunga vékusék-ngandakwa. ¹⁸Nak du dakwale waaru waariyaké yambak. Akwi du dakwale nakurakmawulé yate yékunmbaa-sékéyak ma yaréngunék. Wunga yékunmba yaréké ma apamama yangunék.

¹⁹Néma mawulé yawutékwa du dakwa, guné ma véku. Guné gunat yandarén kapérandi musé waambule yakataké yambakate. Baka téngunu Got det rakarka yate gunat yandarén kapérandi musé det waambule yakata-kandékwa. Yakataké yandékwanngré ani kundi Gotna nyéngaamba wa kwaakwa: Néman Du anga wandékwa, “Wuné wuna kapmang de yakwa kapérandi musé det waambule yakata-kawutékwa. Wan wuna jémbaa wa.” Naandékwa.

²⁰Gunat yandarén kapérandi musé waambule yakataké yambak. Anga ma yangunék: Guna maamat kaandé yandu det kakému ma

kwayéngunék. Det kulak yandu det kulak ma kwayéngunék. Wunga yangunu gunat kapérandi musé yatake wa néma nékéti yakandakwa. Wani kundi Gotna nyéngaamba wa kwaakwa.

²¹Yéku yapaté male ma yangunék. Kapérandi yapaté gunéké apamama yakapuk yandénggé, guné yandarén kapérandi yapaté det waambule yakataké yambak. Apa tapa yate yéku yapaté male yate wa apamama yakangunéngwa, kapérandi yapatéké.

Nané Gavmanna kundi vékute wandakwa pulak ma yakwak

13 ¹Bulaa gavmanngé wawutékwa. Got wandéka wa akwi gavman néma du rate du dakwaké kurkale véréndakwa. De wunga véké yandakwanngé, képmaana du det yamba wandakwe wa. Got wunga wandékwanngé vékulakate, nané akwi gavmanna kundi vékute wandakwa pulak ma yakwak. ²Guné wani néma duna kundiké kuk kwayéte, wa Gotna kundiké wa kuk kwayéngunéngwa. Wani du gavmanna jémbaa yandarénggé wandén wa. Guné akwi néma duna kundiké kuk kwayéngunu, wa Got yi naandu de kapérandi musé gunat waambule kaatakandakwa.

³Guné yéku yapaté yate, wa gavmanngé wup katik yaké guné. Guné kapérandi yapaté yate, gavmanngé wup ma yangunék. Guné deké wup yamuké kalik yamunaate yéku yapaté ma yangunék. Yangunu gavmanna mawulé gunéké yékun yakandékwa.

⁴Got dékét déku kapmang wa wandén, wani du déké jémbaa yate gunat yékun yandarénggé. Guné kapérandi yapaté yatake, de apamama yate wani kapérandi yapaté gunat waambule kaataké yandakwanngé vékulakate deké wup ma yangunu. Got kapérandi muséké rakarka yate dékét déku kapmang wa wandén, de déké jémbaa yate guné kapérandi musé yakwa du dakwat yangunén kapérandi musé waambule yakatandarénggé. Wani jémbaa yamuké wa mayé apa kéraandarén. Mayé apa kéraae baka katik raké daré. Wani mayé apa kéraae yangunén kapérandi musé waambule yakatakandakwa.

⁵Got rakarka yate wandu de gavmansé yangunén kapérandi musé yakatakapuk yandarénggé, gavmanna kundi vékute wandakwa pulak ma yangunék. Wani muséké male vékulakaké yambak. Ani muséké waak ma vékulakangunék. Guna mawulémba anga wa vékusék-ngunéngwa. Guné gavmanna kundi vékute wandakwa pulak yangunu, wan yékun wa. Got wani yapatéké wa mawulé yandékwa. Wunga vékusékte gavmanna kundi vékute wandakwa pulak ma yangunék.

⁶Wani muséké vékulakate takis ma kwayéngunék. Gavman Gorké jémbaa yate gunéké yékunmba véndaru wa det takis kwayékangunéngwa. ⁷Du dakwa gunat yékun yandaru det waak ma yékun yangunék. Yate anga ma yangunék. Gavman wandakwa takis

kwayéte nak takis waak ma kwayéngunék. Gunéké yékunmba vékwa duna yé kavérékte deku kundi vékute wandakwa pulak ma yangunék.

Guna du dakwat anga ma yangunék

⁸Du ras, guné musé waambule kwayékataké yangunéngwanngé vékulakate, gunat musé kwayéndaru guné wani musé kéraae, wani kwaambu bari ma kwayékatangunék. Wunga yangunu wani kwaambu bari késkandékwa. Ani musé tépékaa-kandékwa. Guné guna du dakwaké néma mawulé yate det yékun ma yapékatangunék. Guné akwi du dakwaké wunga yate wa Mosesna akwi apakundi vékungunéngwa pulak wa yangunéngwa.

⁹⁻¹⁰Talimba Gotna nyéngaamba Moses ani apakundi wa viyaatakandén: Guné nak du dakwale kapérandi musé yaké yambakate. Nak du dakwat viyaandékngré yambak. Sél yaké yambak. Guna mawulé nak du dakwana muséké katik jaambiké dé. Viyaatakandén kundi wa vékusék-ngunéngwa. Ani kundi waak Gotna nyéngaamba wa kwaakwa: Guné guna sépéke néma mawulé yangunéngwa pulak, nak du dakwaké ma wunga mawulé yangunék. Yate det yékun ma yangunék. Guné wani kundi vékute guna du dakwaké néma mawulé yate det yékun yate wani du dakwat Moses viyaatakan kapérandi musé nak kapérandi musé waak katik yaké guné. Guné deké néma mawulé yate det yékun yate wa Mosesna apakundi akwi wa vékungunéngwa.

Nané ma kurkale yatékwak

¹¹Kamuké wuté wo wani yapaté yaké yangunéngwanngé? Guné bulaa yaréngangwa sapakngé wa vékusék-ngunéngwa. Talimba nané Jisas Kraiské baasnyé ye yékunmba vékulakate, dé waambule yaae nané kéraae kure yéké yandékwa sapakngé wa kundi vékunanén. Wani sapak a yaakwate yakwa. Wunga vékusékte guné yundé kwaakwa du pulak, saalakuké yambak. Yundé kwaae vélérkiyaae waarape jémbaa yakwa du pulak, guné néma jémbaa ma yangunék.

¹²Bulaa yaténgangwa sapak an gaan pulak wa. Jisas Kraisa waambule yaaké yandékwa sapak wan nyaa pulak wa. Nya bari yaaké yandékwanngré vékulakate, nané ganngumba yatékwa du dakwa kapérandi musé yandakwa pulak, kapérandi musé katik yaké nané. Kapérandi musé yaasékatake nané Satanale waariyaké we waariyakwa du pulak yate, Got tiyaandéka waariyanangwa musé kéraae, apamama yate ma kurkale tékwak. ¹³Wunga yate wa nyaamba tékanangwa. Téte yéku musé male yakanangwa. Nané anga katik yaké nané. Nané néma paat yate kakému kate waangété kulak ke waangété katik yaké nané. Nak du dakwale kapérandi musé katik yaké nané. Yéku musé nak duké yaate, nanéké yaakapuk yandu, wani duké nané kapérandi mawulé vékukapuk yate katik waaru waariyaké nané.

¹⁴Nané wunga yakapuk yate, nana kapérandi mawulé vékukapuk yate, wani kapérandi musé yaké katik vékulakaké nané. Yate nana Néman Du Jisas Kraisma kulémawulé kéraae, dale nakurakmawulé yate ma yékunmba tékwak.

**Deku mawulémba vékulakate yandakwa muséké
nané nana du dakwat katik waaruké nané**

14 ¹Guné Jisas Kraisma jémbaamba yaale déké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naangunénga wa guna mawulé apamama ye yékunmba tékwa. Jisas Kraisma jémbaamba yaalan nak du dakwa déké vékulakate mawulé vétik yandaka deku mawulé yamba apamama ye yékunmba téndékwe wa. Wani mawulé yakwa du dakwa gunéké yaamunaandaru, guné deké mawulé yate dele téte ma kundi bulngunék. Kundi bulte dele deku mawulémba vékulakate yandakwa muséké waaruké yambak.

²Jisas Kraisma jémbaamba yaalan du dakwa ras anga wandakwa, “Nané akwi kakému akwi kwaami kakanangwa. Wunga yaké yanangwanngé Got mawulé yandékwa.” Naandakwa. Wunga wandaka déku jémbaamba yaalan nak du dakwa, deku mawulé apamama ye yékunmba tékapuk yandéka, anga wandakwa, “Nané kwaami katik kaké nané. Kakému male kakanangwa. Wunga yamunaananu, wa Got mawulé yakandékwa.” Naandakwa. ³Wunga wakwa du dakwaké kwaami kakwa du dakwa kapérandi mawulé katik vékuké daré. Yandaru kwaami kakapuk yakwa du dakwa kwaami kakwa du dakwaké anga katik waké daré, “De kwaami kate kapérandi musé wa yandakwa.” Wunga katik waké daré. Kwaami kakapuk yakwa du dakwa, kwaami kakwa du dakwat waak déku jémbaamba yaalandarénngé, Got wandén wa.

⁴Ma vékulakangunu. Guné kwaamiké vékulakate Krai Jisasna jémbaamba yaalan nak du dakwat waarute, wa Gotna jémbaa yakwa du dakwat wa waarungunéngwa. Wan yékun dé, kapuk? Yamba yé wa. Got wani jémbaaké séngite kaavérékwa du rate dé male wani jémbaa yakwa du dakwat wa anga wakandékwa, “Guné kapérandi yapaté wa yangunéngwa.” Naakandékwa. Wunga waké yandékwanngé vékulakate, guné Jisas Kraisma jémbaamba yaalan nak du dakwat anga waké yambak, “Guné kwaami kate kapérandi yapaté wa yangunéngwa.” Wunga waké yambak. Got deku néma du rate yandarén yapatéké wa wakandékwa. Wani du dakwana mawulé apamama yakapuk yamunaandu dé deké kuk kwayékapuk yate det yékun yakandékwa, deku mawulé apamama ye yékunmba téndénngé. Det yékun yaké wa apamama wa yandékwa. Yandékwanngé vékulakate, guné deké mawulé ma yangunék. Yate baka muséké dele waaruké yambak.

⁵Du dakwa ras anga wandakwa, “Nyaa ras wan néma nyaa wa. Wani nyaa wan Gotna nyaa wa. Nak nyaa wan baka nyaa wa.” Naandakwa.

Wunga wandaka nak du dakwa anga wandakwa, “Akwi nyaa wan baka nyaa wa.” Naandakwa. Wunga wandaka gunat a wawutékwa: Ras nyaa wan Gotna nyaa dé, kapuk akwi nyaa wan Gotna nyaa dé? Wani nyaaké guné nak nak guna mawulémba ma vékulakangunék. Vékulakate guna mawulémba vékulakangunéngwa pulak ma yangunék. ⁶Nakurak nyaaké, “Néma nyaa wa,” naakwa du dakwa wa wani nyaa nana Néman Du Gotna yé kavérékndakwa. Wan yékun wa. Kwaami kakwa du dakwa nana Néman Du Got yéku musé det kwayéké yandékwanngé vékulakate déké mawulé tawulé yate déku yé kavérékndakwa. Kavérékte wa kandakwa. Wan yékun wa. Kwaami yaakérkwa du dakwa de waak nana Néman Du Gorké vékulakate déké mawulé tawulé yate wa déku yé kavérékndakwa. Kavérékte kwaami yamba kandakwe wa. Wan waak wan yékun wa.

⁷Nané ani kékpaamba wayéka kulé téké nané, kapuk bari kiyaaké nané? Wani muséké apamama yamba yanangwe wa. ⁸Nana Néman Du mawulé yamunaandu, wa ani kékpaamba wayéka kulé tékanangwa. Nana Néman Du mawulé yamunaandu, wa kiyaakanangwa. Wayéka kulé tété nana Néman Duna taambamba yaréngwa. Kiyaae, wa déku taambamba male yarékanangwa. ⁹Wanngé wa Kraisa kiyaee nakapuk taamale waarapndén. Kiyaan du dakwa, nané wayéka kulé tékwa du dakwaké waak néma du ramuké wa dé kiyaee nakapuk taamale waarapndén.

¹⁰Guné kwaami kakapuk yakwa du dakwa, kamuké guné Jisas Kraisa jémbaamba yaalan nak du dakwat anga wo? “Guné kwaami kate kapérandi yapaté wa yangunéngwa.” Naangunéngwa. Guné kwaami kakwa du dakwa, kamuké guné Jisas Kraisa jémbaamba yaalan nak du dakwaké kapére mawulé vékute det anga wo? “Guné yékéyaakmba tété, kwaami baka musé randékwanngé, yamba vékusék-ngunéngwe wa.” Naangunéngwa. Wunga waké yambak. Nané akwi Gotna ménimba ténanu dé néma kot vékukwa néma du rate yananén yapatéké wakandékwa. Wanngé vékulakate wa wawutékwa.

¹¹Got wunga yaké yandékwanngé ani kundi Gotna nyéngaamba wa kwaakwa: Néman Du anga wandékwa, “Wuné néma du rate gunat wawutékwa. Akwi du dakwa yaae wunéké kwaati séte waandé daakandakwa. Yate anga wakandakwa, ‘Méné Got, méné nana Néman Du wa.’ Naakandakwa. Yi wan wanana wa.”

¹²Wani kundiké vékulakate anga vékuséknangwa. Got nana néma du randu nané akwi nak nak Gotna ménimba ténanu, dé wandu, wa nané yananén muséké déku kundi kaatakanangwa. Got déku kapmang wa wani muséké wakandékwa. Waké yandékwanngé vékulakate, bulaa wani muséké Jisas Kraisa jémbaamba yaalan nak du dakwat waaruké yambak.

Nana du dakwana mawulé yaavan kurkwa yapaté katik yaké nané

¹³Nané akwi Gotna ménimba téké yanangwanngé vékulakate, anga ma yangunék. Guné Jisas Kraisa jémbaamba yaalan du dakwat kakému,

kwaami, néma nyaaké waak nakapuk waaruké yambakate. Anga ma wangunék, “Nané yékunmba ma yatékwak. Kwaami kanangwa yapaté nak du dakwana mawulé dé yaavan kuru, kapuk? De kwaami kanangwa yapatéki yékunmba vékusékngapuk yandaru wani yapaté deku mawulé yaavan kutmunaandu, wa nané kwaami kakapuk yate deku mawulé yaavan kurkwa nak musé waak katik yaké nané.” Naangunék.

¹⁴Néman Du Jisas wa wandén, “Akwi musé wan yéku musé wa.” Naandén. Wandéka wunga wa vékusékwutéka. Vékusékte anga waak vékusék-wutéka. Du dakwa ras yékunmba vékulaka-kapuk yate anga wandaru, “Nané kwaami kamuké Got kalik yandékwa. Nané kwaami kamunaanunu wan kapérandi yapaté wa. Kwaami katik kaké nané.” Naate wani kundi vékukapuk yate, “Dékumukét, yénga yakét,” naate, wani kwaami kamunaandaru, wan kapérandi yapaté wa. De kapérandi yaambumba wa yéténdakwa.

¹⁵Wunga vékusékte gunat a wawutéka. Guné kwaami kamunaangunu, kalmu Jisas Kraisna jémbaamba yaalan du dakwa ras gunat véndaru deku mawulé kapére yaké dé? Yandu anga wakandakwa, “Guné wani musé kate kapérandi yapaté wa yangunéngwa. Wunga kaké yambak.” Naakandakwa. Guné kwaami wunga kate, wa det yamba yékun yate deké néma mawulé yangunéngwe wa. Kwaami wunga kate, wa deku mawulé yaavan kutngunéngwa. Yaavan kutngunu wa kapérandi yaambumba yékandakwa. Wani du dakwaké waak wa kiyaandén Krai. Wunga kiyaandénngé vékulakate guné deku mawulé yaavan kurké yambakate. ¹⁶“Yékun wa,” naangunén muséké nak du dakwa, “Kapérandi musé wa,” naakapuk yandarénngé, guné deku mawulé yaavan kurkwa yapaté yaké yambak.

¹⁷Anga vékuséknangwa. Got néma du rate wa kakému, kwaami, kulakngé waak, anga yamba wandékwe wa, “Wan néma musé wa.” Wunga wakapuk yate anga wandékwa, “Ani musé wan néma musé wa. Wuna Yaamambi guna mawulémba wulaae randu guné yéku yapaté yate, nak du dakwale kurkale yaréte, wunéké mawulé tawulé yakangunéngwa. Wani musé wan néma musé wa.” Naandékwa. Got wunga wandéka wani néma muséké wa vékuséknangwa. ¹⁸Guné wunga yaréte Kraisna jémbaa kutpékaangunu, wa Gotna mawulé gunéké yékun yandu nak du dakwa waak gunéké yéku mawulé vékukandakwa.

¹⁹Wawutén kundiké vékulakate guné guna du dakwale kurkale ma téngunék. Tété deku mawulé yékun yangunu de guna mawulé yékun yakandakwa. ²⁰Got jémbaa wa yandékwa, du dakwa deké vékulakate kurkale yaréendarénngé. Kalmu kwaami kate déku jémbaa yaavan kurké guné? Wunga yaké yambak. Akwi kwaami wan yékun wa. Kapérandi musé yamba yé wa. Guné kwaami kate nak du dakwana mawulé yaavan kutngunu de kapérandi yaambumba yémunaandaru, wan kapérandi musé

wa. ²¹Guné anga wamunaangunu, “Nané kwaami kate wain kulak kate nak musé waak yate, Jisas Kraisna jémbaamba yaalan nak du dakwana mawulé yaavan kutnanu, de kapérandi yaambumba yéndaru, wan kapérandi wa. Deké vékulakate wani yapaté yakapuk yamunaanunu, wan yékun wa.” Naate, wunga wate wani yapaté yakapuk yamunaangunu, wan yékun wa.

²²Guné vékulake akwi musé kate yékunmba yaké yangunéngwanngé vékusékte, wani yapatéké nak du dakwale kundi bulké yambak. Gorale kundi ma bulngunu wani yapatéké. Dale kundi bultake guné nak nak anga wamunaangunu, “Wa anga vékusékwutéka. Yaké yawutéka yapaté wan yéku yapaté wa.” Wunga wate, wa wani yapatéké guné mawulé tawulé ma yangunék. ²³Anga vékusék-nangwa. Nané yaké mawulé yanangwa yapatéké anga wamunaanunu, “Nané wani musé yate, wa kapére yapaté yaké nané kapuk?” Wunga vékulakate wa mawulé vétik yanangwa. Nané mawulé vétik yate wani yapaté yate, wa kapére yapaté yanangwa. Wunga vékusékte anga wamunaangunu, “Wani kwaami kate, wa kapére yapaté yaké nané kapuk?” Wunga vékulakate mawulé vétik yate wani kwaami kate wan kapére yapaté wa yangunéngwa.

Krais vékulakandén pulak nané nak du dakwaké ma vékulakakwak

15 ¹Nané Jisas Kraisna jémbaamba yaale déké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naananga nana mawulé apamama ye wa yékunmba téndékwa. Jisas Kraisna jémbaamba yaalan nak du dakwa déké vékulakate mawulé vétik yandaka deku mawulé yamba apamama ye yékunmba téndékwe wa. Yandéka anga wandakwa, “Nané wani yapaté yate kapére yapaté yaké nané kapuk?” Nané wunga wakwa du dakwaké ma vékulakakwak. Nana mawuléké katik vékulakaké nané. Deké vékulakate nané, “Wan kapére yapaté wa,” naandakwa yapaté, katik yaké nané. ²Nané Jisas Kraisna jémbaamba yaalan nak du dakwaké vékulakate det yékun ma yakwak, de déké yékunmba vékulakandaru deku mawulé apamama ye yékunmba téndénggé.

³Anga vékuséknangwa. Krais waak déku mawuléké yamba vékulakandékwe wa. Kapérandi musé déké wa yaan. Déké yaan muséke ani kundi Gotna nyéngaamba wa kwaakwa: Méné Got, de ménéke kapérandi kundi wate wa wunéké wani kapérandi kundi wandarén. Wani kundiké vékulakate nana mawuléké katik vékulakaké nané.

⁴Talimba yatan du Gotna jémbaaké du dakwat yakwasnyéké we wa Gotna nyéngaamba kundi viyaatakandarén. Wunga viyaatakate nanat waak Gotna jémbaaké yakwasnyéké we wa yandarén. Nané wani kundi vékute yéku mawulé vékute déku jémbaa kuttépékaatéte, dé nané kéraae kure yéké yandékwanngé kaavéré-nanénggé, wa wani kundi viyaatakandarén.

⁵Yéku mawulé tiyaakwa du Got guna mawulé yékun yate gunat mayé apa kwayéndu guné Krai Jisasale nakurakmawulé yate, dé yan pulak, guna du dakwale nakurakmawulé male yate, yékunmba yarékangunéngwa. Wunga dat waatakuwutékwa. ⁶Guné akwi wunga yate nakurakmawulé yate nakurak kundi wate nana Néman Du Jisas Kraisna aapa Gotna yé kavérék-ngunénngé, wa dat waatakuwutékwa.

Krais Judasat yékun yate nak gaayé du dakwat waak yékun yandén

⁷Krais gunat yékun yandén, guné déku jémbaamba yaale déku du dakwa téngunénngé. Gunat yékun yandén pulak, guné wawutén kundiké vékulakate nak du dakwat ma yékun yangunék, de gunale yaréndarénngé. Wunga yate Gotna yé kavérék-ngangunéngwa.

⁸Guné akwi wunga yangunénngé gunat anga wawutékwa. Jisas Krai Juda du dakwat yékun yaké we wa jémbaa yakwa du yaténdén. Got yéku kundi wandékwanngé vékusék-ndarénngé, wa wunga yandén. Deku gwaal waaranga maandéka bakamat Got wan kundi sékérék-ndénngé, wa Jisas Krai wunga yandén.

⁹Nak gaayé du dakwa Got du dakwaké sémbéraa yandékwanngé vékusék-ndarénngé, wa wunga yandén. De akwi, Got du dakwaké sémbéraa yandékwanngé vékusékte, déku yé kavérék-ndarénngé, wa wunga yandén. Wanngé déku kundi Gotna nyéngaamba anga wa kwaakwa:

Wuné nak gaayé du dakwale téte wa ménéké det wakawutékwa.

Wate gwaaré waate ména yé kavérék-ngawutékwa.

¹⁰Nak gaayé du dakwaké nak kundi Gotna nyéngaamba anga wa kwaakwa:

Guné nak gaayé du dakwa, guné Juda du dakwa Gotna du dakwale mawulé tawulé ma yangunék.

¹¹Ani kundi waak Gotna nyéngaamba wa kwaakwa:

Guné nak gaayé du dakwa akwi, Néman Du Gotna yé ma kavérékngunék.

Akwi kápmaamba tékwa du dakwa déku yé ma kavérékndarék.

¹²Talimba Gotna yémba kundi kwayétan du Aisaia Gotna nyéngaamba ani kundi vyaatakandén:

Kukmba du nak yaalakandékwa. Devitna aapa Jesina kémba wa wani du yaalakandékwa.

Yaale nak gaayé du dakwaké néma du wa tékandékwa.

Téndu de déké yékunmba vékulakate kaavérékandakwa, dé det yékun yandénngé.

Wani kundi akwi Gotna nyéngaamba taale wa vyaatakandarén. Kukmba Jisas Krai yaae jémbaa yakwa du téte akwi du dakwat yékun yandéka wani kundi wa sékérékén.

¹³ Guné yéku mawulé tiyaakwa du Gorké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naangunéngwa. Naangunénga dat waatakuwutékwa, dé wandu guné Jisas Kraisna jémbaamba yaalan nak du dakwale nakurakmawulé yate Gorké mawulé tawulé yangunu yéku mawulé guna mawulémba vékuléke téndénngé. Téndu Got wandu déku Yaamambi gunat mayé apa kwayéndu guné yéku mawulé vékute yékunmba kaavéré-kangunéngwa. Got gunat yékun yate guné kéraae déku gaayét kure yéké yandékwanngé yékunmba kaavéré-kangunéngwa. Wunga dat waatakuwutékwa.

Pol Gotna jémbaa yandékwanngé mawulé yandén

¹⁴ Guné Kraisa Jisasna jémbaamba yaale wuna aanyé waayéka nyangengu pulak tékwa du dakwa, guné yéku yapaté yakwa du dakwa yaréngunéngwanngé wa vékusék-wutékwa. Guné Gotna kundiké yékunmba vékusékte, guné guna du dakwa déku kundi vékute yékunmba yaréndakwanngé, det yakwasnyéké, wa apamama yangunéngwa. Wunga waak wa vékusék-wutékwa.

¹⁵ Got wunéké sémbéraa yate wunat baka yékun yandén, déku jémbaa yawuténngé. Yandéka wuné déku jémbaa yate ani nyéngaamba néma pulak kundi yangunéngwa yapaté raské wa wawutén. Guné Gotna kundiké yékéyaak yangunu wuné gunéké néma du ramuké kalik yate wa wani néma pulak kundi wa wawutén.

¹⁶ Got wunat wa wandén, Kraisa Jisasna kundi nak gaayé du dakwat kwayéwuténngé. Wunga wandéka wuné Gotna gaamba jémbaa yakwa du pulak yatéte yeyé yaayate wani kundi kwayéwutékwa. Nak gaayé du dakwa wuna kundi vékute Jisas Kraiské yékunmba vékulakandaru Gotna Yaamambi wandu de Gotna jémbaamba yaale déku ménimba yéku du dakwa téndarénngé, wa wani kundi kwayéwutékwa. Wunga téndaru Gotna mawulé deké yékun yandénngé, wa wani kundi kwayéwutékwa. Nak gaayé du dakwa déku jémbaamba yaalandarénngé, wuné det wunga wate wa de dat kwayé pulak wa yawutékwa. Wunga yawutékwan, wan Gotna mawulé guné nak gaayé du dakwaké waak yékun yandénngé wa yawutékwa.

¹⁷ Kraisa Jisasale nakurakmawulé yate Gorké wunga jémbaa yate wa wani jémbaaké mawulé yawutékwa. ¹⁸ Kraisa wani jémbaa yawuténngé wa wunat mayé apa tiyaandén. Nak gaayé du dakwa déku kundi yékunmba vékudarénngé, wa wunat mayé apa tiyaandén. Wuné mayé apa tiyaandéka yawutén jémbaaké wakawutékwa. Wani jémbaaké male wakawutékwa. Ani jémbaa wa yawutén. Nak gaayé du dakwat Kraisna kundi kwayéte dele yaréte yéku musé wa yawutén.

¹⁹ Gotna Yaamambi mayé apa tiyaandéka wuné késpulak nakpulak talimba vékapuk yandarén kulé apanjémba deku ménimba wa yawutén.

Yate Jerusalemmba Kraiswa kundi kwayéte wani gaayé yaasékatake akwi taalémba yeyé yaayate déku akwi kundi kwayéte Ilirikum provinsmba wa saambakwutén.

²⁰Wunga yate anga mawulé yawutén. Kraiské vékuséngapuk yan du dakwat male déku kundi kwayékawutékwa. Nak du Kraiswa kundi det taale kwayéndaru, wa wani duna kukmba katik yéké wuté. Wunga mawulé yate Kraiské vékuséngapuk yakwa du dakwat wa déku kundi kwayéwutén. ²¹Wani du dakwaké ani kundi Gotna nyéngaamba wa kwaakwa:

Déku kundi vékukapuk yan du dakwa déku kundi vékukandakwa.

Vékute vékusékte dé vékandakwa.

Wani kundi sékéréndénngé wa Kraiské vékuséngapuk yakwa du dakwaké ye wa déku kundi det kwayéwutén.

Pol Rom du dakwat vétake Spenét yéké mawulé yandén

²²⁻²³Wunga yate, némaamba kaa kwaaré gunéké ye guné Romsé guna saawi véké néma mawulé yate, gunéké yéké wa yapatiwutén. Bulaa téwutékwa gaayémba, ani gaayémba tékwa taalémba waak, wuné yawutékwa jémbaa wa yasékéyakwutén. ²⁴Yatake bulaa Spenét yéké mawulé yawutékwa. Wani taalat yéte taale gunéké yékawutékwa. Ye saambake gunale ayélap yaréyaré naate gunale kundi bulwutu wuna mawulé yékun yakandékwa. Yandu wuné guné yaasékaké yawutu guné wunat yékun yangunu wa Spenét yékunmba yékawutékwa.

²⁵Taale Jerusalemmba tékwa Gotna du dakwat yéwaa kwayémuké wa wani gaayét yékawutékwa. ²⁶Masedonia provinsmba, Akaia provinsmba waak tékwa Krai Jisna jémbaamba yaalan du dakwa deku mawulémba vékulakate yéwaa wérénjowe nak du dakwat kwayésatiké wa wandarén. Krai Jisna jémbaamba nanale yaalan du dakwa ras Jerusalemmba téte muséké yapatindaka anga wandarén, “Nané Krai Jisna jémbaamba yaalan akwi du dakwa nakurak kémba ténangwa. De muséké yapatindakwanngé, nané yéwaa wérénjowe det kwayésatikanangwa.”

Naandarén. ²⁷Deku mawulémba vékulakate yéwaa wérénjowe det kwayéké wa wandarén. Watake wunga yandarén wan yékun wa. Judasé talimba det yékun yandarénngé bulaa wani yéku yapaté wa kaatandakwa. Talimba Judasé nak gaayé du dakwat Gorké yénangwa yaambu wakwasnyé-ndarénngé, bulaa nak gaayé du dakwa dele nakurak kémba téte wani yéku yapaté kaatate det yéwaa kwayékandakwa.

²⁸Wuné ye wani yéwaa Jerusalemmba tékwa Gotna du dakwat kwayéwutu vékuséngandakwa, nak gaayé du dakwa waak Gotna kémba téndakwanngé. Wani yéwaa kwayétake waambule ye Spenét yéndakwa yaambumba yéte gunéké yaakawutékwa. Yaae gunat vétake Spenét yékawutékwa. ²⁹Anga vékusékwutékwa. Krai wunat yékun yandu, yéku

mawulé wuna mawulémba vékulékndu, wuné gunéké yaae Kraiswa kundi gunale bulwutu, Krai gunat waak yékun yandu, yéku mawulé guna mawulémba vékulék-ngandékwa.

³⁰Guné Jisas Kraiswa jémbaamba yaale wuna aanyé waayéka nyangengu pulak tékwa du dakwa, gunat a wawutékwa. Nana Néman Du Jisas Kraiswa yémba gunat wawutékwa. Gotna Yaamambi nanat yékun yandéka nané Jisas Kraiswa jémbaamba yaalan nak du dakwaké néma mawulé yate gunat a wawutékwa. Guné apamama yate Néman Du Gorét ma waatakungunu dé wunat yékun yandu. Wuné waak dat waataku-pékaréwutékwa. ³¹Dé wunat yékun yandu wuné Judia provinsét yéwutu wamba tékwa Jisas Kraiswa jémbaamba yaalakapuk yan du dakwa wunat katik yaavan kurké daré. Dé wunat yékun yandu wuné Jerusalemét ye wamba tékwa déku du dakwat yéwaa kwayéwutu de mawulé yate wani yéwaa kéraakandakwa. ³²Yandaru, dé gunéké yéke yawutékwanngé mawulé yamunaandu, wa wuné mawulé yate gunéké yékawutékwa. Ye saambake gunale yaréwutu nana mawulé yékunmba tékandékwa. Got wunga wunat yékun yandénngé, nané akwi dat ma waatakukwak.

³³Yéku mawulé tiyaakwa du Got guna mawulémba randu, guné akwi nakurakmawulé yate yékunmba yaréngunéngé dat waatakuwutékwa. Yi wan wanana wa.

Pol némaamba du dakwaké mawulé tawulé yandén

16 ¹⁻²Ani kundi ma vékungunék. Krai Jisasna jémbaamba yaalan taakwa nak, léku yé Fibi, gunéké yaakalékwa. Yaalu guné léké mawulé yate lat ma yékun yangunék. Gotna du dakwa nana Néman Duna jémbaamba yaalan akwi du dakwat wunga yananu wan yékun wa. Lé Senkriamba yaréte Krai Jisasna jémbaamba yaalan du dakwat yékun yate wa Gorké jémbaa yalékwa. Lé némaamba du dakwat yékun ye wunat waak wa yékun yalén. Lé yaae muséké nak yapatimunaalu, guné, nanat yékun yalénngé vékulakate, lat ma yékun yangunék.

³Prisila ambét léku du Akwilaké wa mawulé yawutékwa. Yawutékwa mawuléké bérét ma wangunék. Talimba bét wunale Krai Jisasna jémbaa wa yambéren. ⁴Nané wunga jémbaa yananga nak du wani jémbaaké kalik yate wunat viyaandéknge mawulé yandaka bét wunat yékun yambéren. Yambéréka bérét waak viyaandéknge mawulé yandarén. Bét wunat yékun yambérenngé, wuné bérké mawulé tawulé yawutéka de nak gaayémba yaae Krai Jisasna jémbaamba yaalan akwi du dakwa de waak bérké mawulé tawulé yandakwa. Yate anga wanangwa, “Bét nanat wa yékun yambéren. Wan yékun wa.” Naanangwa.

⁵Krai Jisasna jémbaamba yaale bérku gaamba bérale jaawuwe Gotna kundi bulkwa du dakwa, déké waak wa mawulé yawutékwa. Yawutékwa mawuléké det ma wangunék.

Ani du dakwaké waak mawulé yawutékwa. Yawutékwa mawuléké det waak ma wangunék:

Néma mawulé yawutékwa du, Epainetus. Esia provinsmba tékwa nak du dakwat taalékére wa taale Kraiské yékunmba vékulakandén.

⁶Maria. Lé gunat yékun yaké we wa késépéri apu néma jémbaa yalén.

⁷Wuna kém du, Andronikus ambét Junias. Talimba Kraiské jémbaa yambéréka Kraisna maama wani jémbaaké kalik yate bérét waak kalapusmba kusola-takandaka wamba kwaambérén. Bét taale Kraiské yékunmba vékulakambéréka wa wuné kukmba déké yékunmba vékulakawutén. Bét Kraisna kundi kure yaakwa du téte déku kundi yékunmbaa-sékéyak wa wambérén.

⁸Ampliatius. Dé nana Néman Duna jémbaa yandéka wa déké néma mawulé yawutékwa.

⁹Kraisna jémbaamba yaale nanale jémbaa yakwa du, Urbanus.

Néma mawulé yawutékwa du, Stakis.

¹⁰Apeles. Dé Kraisna jémbaa yékunmba yatépéka-ndékwanngé, wa vékuséknangwa.

Aristobulusna gaamba yaréte Kraisna jémbaamba yaalan du dakwa wa.

¹¹Wuna kém du, Herodion.

Narsisusna gaamba yaréte nana Néman Duké yékunmba vékulakakwa du dakwa wa.

¹²Nana Néman Duké néma jémbaa yakwa taakwa vétik, Trifina ambét Trifosa.

Néma mawulé yanangwa taakwa, Persis. Lé asapéri néma jémbaa wa yalén, nana Néman Duké.

¹³Rufus, déku aasale. Dé nana Néman Duké néma yéku jémbaa wa yandékwa. Wuna aasa wunat yékun yalén pulak, wa Rufusna aasa wunat yékun yalén.

¹⁴Asinkritus. Flegon. Hermes. Patrobas. Hermas. Wani duwale yaréte Krais Jisasna jémbaamba yaalan du dakwa waak.

¹⁵Filologus ambét Julia. Nereus, déku nyangele. Olimpas. Dele yarékwa Gotna akwi du dakwa waak.

Wani du dakwaké wa mawulé tawulé yawutékwa. Yawutékwa mawuléké det ma wakwengunék.

¹⁶Nané Gotna du dakwa yanangwa pulak, guné guna du dakwaké mawulé tawulé yate mawulé tawulé yanangwa yapaté det ma yangunék.

Kraisna jémbaamba yaalan akwi du dakwa gunéké mawulé yate wandaka gunat wa wawutékwa.

**Du ras Krais Jisasna jémbaamba yaalan du
dakwana mawulé yaavan kutndarén**

¹⁷Guné Rommba tékwa Krais Jisasna jémbaamba yaale wuna aanyé waayéka nyangengu pulak tékwa du dakwa, wawutékwa kundi ma

yékunmba vékungunék. Du ras de Krai Jisaské déku dunyansé wan kundi vékukapuk yate wa nak pulak kundi wandakwa. Wandaka du dakwa ras deku kundi vékute waaru waariyate késpulak nakpulak mawulé yandakwa. Yate yamba nakurakmawulé yate yékunmba yaréndakwe wa. Wunga wakwa duké ma jéraawu yangunék.

¹⁸Wunga wakwa du nana Néman Du Kraiské jémbaa yamba yandakwe wa. De kapére mawulé vékute deku sépéké male wa vékulakandakwa. Yate kapérandi yapaté wa yandakwa. Yate papukundi wandaka de yékunmba vékusékngapuk yakwa du dakwa ras deké anga wandakwa, “Wan yéku kundi wa wandakwa. Nana yé kavérékndaka deku kundiké wa mawulé yanangwa.” Naandakwa. Wunga wate anga yamba vékuséknakwe wa. Paapu yakwa duna kundi deku mawulé wa yaavan kutndékwa.

¹⁹Guné Gotna kundi vékute wandékwa pulak yangunéngwanngé, akwi du dakwa wa vékuwuran. Wunga yangunénga wa gunéké mawulé tawulé yawutékwa. Yate guné anga yangunénnéngé wa mawulé yawutékwa. Anga vékusék-ngangunéngwa. Kamu musé dé yéku musé? Kamu musé dé kapérandi musé? Wunga vékusékte kapérandi yapatéké kuk kwayéte yéku yapaté male yakangunéngwa. ²⁰Guné wunga yangunu yéku mawulé tiyaakwa du Got wa Satanét bari yaavan kutndu guné Satanna dunyanné néma du dakwa tékangunéngwa.

Nana Néman Du Jisas Krai gunéké sémbéraa yate gunat yékun yandénngé dat waatakuwutékwa.

Du ras Romséké mawulé tawulé yandarén

²¹Wunale jémbaa yakwa du, Timoti, gunéké mawulé yandékwa. Wuna kém du kupuk, Lusius, Jeson, Sosipater de waak gunéké mawulé yandakwa. Yate wandaka wa gunat wawutékwa.

²²Wuné Tertius wuné Polna kundi vékute déké ani nyéngaa a viyaatakawutékwa. Wuné waak mawulé yawutékwa, guné Rommba tékwa nana Néman Duna jémbaamba yaalan du dakwaké. Yate bulaa gunat a wawutékwa.

²³Kaunsil du dakwamba kéraandakwa yéwaaké yékunmba vékwa du, Erastus, Jisas Kraisna jémbaamba nanale yaalan du, Kwartus, Gaius de waak gunéké mawulé yandakwa. Yate wandaka wa bulaa gunat wawutékwa. Wuné Pol Gaiusale yaréwutéka ani gaayémba tékwa Jisas Kraisna jémbaamba yaalan du dakwa wa Gaiusna gaamba jaawuwe téte Gotna kundi bulndakwa.

²⁴[Nana Néman Du Jisas Krai gunéké sémbéraa yate gunat yékun yandénngé dat waatakuwutékwa. Yi wan wanana wa.]

Nané Gotna yé ma kavérékngwak

²⁵⁻²⁶Nané apapu apapu rapékakwa du Gotna yé ma kavérékngwak. Dé guna mawulé yékun yaké wa apa tapa yandékwa, guné déké yékunmba

vékulaka-pékaténgunéngé. Jisas Kraiské kundi kwayéte wuné Gotna mayé apaké gunat wawutékwa. Talimba Jisas Kraisna jémbaaké Got kundi paakundén wa. Némaamba kwaaré wa wani kundi paakundén. Gotna yémba kundi kwayétan du ras wani muséké Gotna nyéngaamba wa viyaatakandarén. Viyaatakandaka nak du dakwa wani muséké yamba vékusékdakwe wa. Bulaa Got nanat wa wandén, nané Jisas Kraiské kundi kwayénanéngé. Wandéka nané yeyé yaayate akwi du dakwat Jisas Kraiské wa kundi kwayéngangwa. De akwi Jisas Kraiské yékunmba vékulakate Gotna kundi vékute wandékwa pulak yandaréngé, wa nané det Jisas Kraisna kundi kwayéngangwa.

²⁷Got male wa akwi muséké vékusékdékwa. Yandékwanngé vékulakate, nané Jisas Kraisna yémba dale kundi bulte déku yé ma kavérékngwak apapu apapu. Yi wan wanana wa.

Wani kundi a wasékéyakwutékwa. Yaak.